

Mali i Zi / Crna Gora
Komuna e Tuzit / Opština Tuzi

Kryetari i Komunës
Predsjednik Opštine
Nr./Br. 01-019/24-1485/3

Rruga Tuz nr. 1 , nr. 44
Ulica Tuzi br.1 , br. 44

+382 20 875 167

kryetari@tuzi.org.me

Tuz – Tuzi, 20.03.2024. godine

SKUPŠTINA OPŠTINE TUZI

PREDMET: Dostava Predloga Zaključka

NAPOMENA: Uvrstiti u dnevni red naredne sjednice Skupštine Opštine

PODNOŠILAC PREDMETA: Predsjednik Opštine

OBRAĐIVAČ AKTA: Sekretarijat za imovinu

Poštovani,

Na osnovu člana 60 stav 2 Statuta opštine Tuzi („Službeni list CG-opštinski propisi” br. 24/19, 05/20, 51/22, 55/22) u prilogu Vam dostavljam:

- **Predlog Zaključka o prihvatanju Informacije o stanju imovine opštine Tuzi za 2023.godinu.**

Za predstavnicu predlagača koja će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela prilikom razmatranja ovog materijala određuje se Elvisa Redžematović, sekretarka Sekretarijata za imovinu.

KUVENDI I KOMUNËS SË TUZIT

LËNDA: Dorëzimi i Propozimit të Konkludimit

VËREJTJE: Të përfshihet në rendin e ditës në seancën e rralës së Kuvendit të Komunës

PARASHTRUESI I PROPOZIMIT: Kryetari i Komunës

PËRPUNUESI I AKTIT: Sekretariati për pronë

I nderuar,

Në bazë të nenit 60 paragrafit 2 të Statutit të komunës së Tuzit („Fleta zyrtare e MZ – dispozitat e komunës” nr. 24/19, 05/20, 51/22, 55/22) bashkëngjitur Ju dorëzoj:

- **Propozimin e Konkludimit mbi miratimin e Informacionit mbi gjendjen e pronës së komunës së Tuzit për vitin 2023.**

Për përfaqësuese të propozuesit e cila do të marrë pjesë në punën e Kuvendit dhe trupave punues të tij gjatë shqyrtimit të këtij materiali, përcaktohet Ellvisa Rexhematović, sekretare e Sekretariatit për pronë.

S poštovanjem,
Me respekt,

PREDSEDNIK - KRYETARI,
Lindon Cvelaj

S. CVELAJ

Na osnovu člana 14 Zakona o mladima ("Službeni list Crne Gore", br. 25/19, 27/19), člana 38 stav 1 tačka 4 Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni list Crne Gore", br. 02/18, 34/19, 38/20, 50/22, 84/22) i člana 53 stav 1 tačka 4 Statuta Opštine Tuzi ("Sl. list CG-opštinski propisi br 24/19, 05/20, 51/22, 55/22), uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva sporta i mladih, akt broj 01-051-615/24-288/3 od 16.02.2024.godine, Skupština opštine Tuzi, na sjednici održanoj dana _____.2024.godine, donijela je

ODLUKU

o usvajanju Lokalnog akcionog plana za mlade za 2024. godinu

Član 1

Usvaja se Lokalni akcioni plan za mlade za 2024.godinu (u daljem tekstu: Lokalni akcioni plan za mlade).

Član 2

Sastavni dio ove Odluke je Lokalni akcioni plan za mlade.

Član 3

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore-Opštinski propisi".

Broj: 02-016/24-
Tuzi, _____.2024. godine

SKUPŠTINA OPŠTINE TUZI
PREDSJEDNIK,
Fadil Kajoshaj

OBRAZLOŽENJE

Pravni osnov:

Pravni osnov za donošenje Odluke o usvajanju Lokalnog akcionog plana za mlade za 2024. Godinu sadržanje u članu 14 Zakona o mladima kojim je propisano da je opština dužna da donese lokalni akcioni plan za mlade za period važenja akcionog plana iz člana 13 stav 3 ovog zakona, najkasnije do 31. decembra tekuće godine.

Lokalni akcioni plan za mlade sadrži mjere i aktivnosti omladinske politike na lokalnom nivou, radi ostvarivanja interesa i potreba mladih.

Opština je dužna da nacrt lokalnog akcionog plana za mlade dostavi Ministarstvu, radi davanja mišljenja o njegovoj usaglašenosti sa Strategijom, najkasnije do 31. oktobra tekuće godine.

Opština je dužna da godišnji izvještaj o realizaciji lokalnog akcionog plana za mlade dostavi Ministarstvu, najkasnije do 15. februara tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Članom 38 stav 1 tačka 4 Zakona o lokalnoj samoupravi propisano da skupština donosi donosi planove i programe razvoja za pojedine oblasti. Članom 53 stav 1 tačka 4 Statuta opštine Tuzi propisano je da su poslovi skupštine da donosi donosi planove i programe razvoja za pojedine oblasti.

Razlozi za donošenje:

Razloz za donošenje Odluke o usvajanju Lokalnog akcionog plana za mlade za 2024. godinu sadržani su u zakonskoj obavi koja propisuje obavezu da je opština dužna da donese lokalni akcioni plan za mlade za period važenja akcionog plana iz člana 13 stav 3, Zakona o mladima a najkasnije do 31. decembra tekuće godine

Sadržina odluke:

U članu 1 Odluke o usvajanju Lokalnog akcionog plana za mlade za 2024. godinu propisno je da se usvaja se Lokalni akcioni plani za mlade za 2024.godinu

U članu 2 Odluke o usvajanju Lokalnog akcionog plana za mlade za 2024. godinu propisno je da je sastavni dio ove Odluke Lokalni akcioni plan za mlade.

Člnom 3 propisano je da ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore-Opštinski propisi".

NACRT

Komuna e Tuzit
Opština Tuzi

LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE 2024.

31.01.2024. godine

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
1.1. Uvodne napomene.....	3
1.2. Zakonski osnov	4
2. ANALIZA STANJA	6
2.1. Opšti i demografski podaci	6
2.2. Resorni sekretarijat.....	6
2.3. Rezultati analize članova radne grupe.....	7
a) Tržište rada	8
b) Obrazovanje.....	10
c) Socijalna zaštita	13
d) Kultura	13
d) Sport.....	15
2.4. Analiza upitnika.....	17
3. FINANSIJSKI OKVIR	22
4. AKCIONI PLAN	23
5. MONITORING I EVALUACIJA	31

Prilog I – Rješenje o obrazovanju radne grupe za izradu Lokalnog akcionog plana za mlade

Prilog II – Rezultati anketnog upitnika

1. UVOD

1.1. Uvodne napomene

Mladi predstavljaju veoma važan resurs razvoja jednog društva, i shodno tome, proces planiranja politike za unapređenje položaja mladih u našoj lokalnoj zajednici predstavlja veoma važan korak. Pred vama se nalazi Lokalni akcioni plan za mlade (u daljem tekstu LAPM), koji predstavlja ključni i sveobuhvatni dokument na lokalnom nivou za podršku mladima i kreiranje ambijenta za život mladih u opštini Tuzi.

Prihvatajući činjenicu da mladi imaju ključnu ulogu u kreiranju i oblikovanju budućnosti zajednice, ovim planom su utvrđeni ciljevi, mjere i aktivnosti omladinske politike na opštinskom nivou, kako bi zajedno ostvarili interese ciljne grupe tj. mladih i zajedno stvorili bolje okruženje za mlade ali i sve građane opštine Tuzi.

LAPM omogućava zajednici da identifikuje i prilagodi se specifičnim potrebama mladih ljudi na lokalnom nivou. Omogućava im da izraze svoje potrebe, želje i imaju direktnu ulogu u oblikovanju politika koje ih se tiču. Ovo povećava osjećaj odgovornosti i pripadnosti lokalnoj zajednici.

Omladinska politika podrazumijeva sve mjere i aktivnosti koje su usmjerene na poboljšanje položaja mladih u našoj lokalnoj zajednici, a koje proizilaze iz samih potreba mladih. Omladinska politika odnosi se na socijalna, obrazovna, kulturna, politička i sva ostala pitanja koja su od značaja za mladu osobu. U Crnoj Gori omladinsku politiku sprovodi Vlada Crne Gore odnosno Ministarstvo sporta i mladih. Na nacionalnom nivou, 2019. godine donijet je Zakon o mladima. Na osnovu ovog Zakona omladinska politika se planira, sprovodi i unaprijeđuje na osnovu stvarnih potreba mladih, empirijskog i praktičnog znanja o položaju mladih, istraživanja i redovnog praćenja i procjena položaja mladih uz aktivno uključivanje mladih u ovaj

proces. Takođe, na nivou Crne Gore donijeta je i Nacionalna strategija za mlade 2023-2027, koja definiše mjere, podmjere i aktivnosti koje treba sprovoditi da bi se definisani prioriteti ostvarili, te aktere koji su zaduženi za njihovu implementaciju.

U smislu *Zakona o mladima*¹, mladi su lica od navršениh 15 do navršениh 30 godina života, a omladinska politika je skup mjera i aktivnosti koje državni organi, organi državne uprave, organi lokalne samouprave, nevladine organizacije, studentski i učenički parlamenti i druga pravna lica preduzimaju za poboljšanje položaja mladih, njihovog ličnog i društvenog razvoja i uključivanja u društvene tokove.

U svrhu izrade LAPM, Predsjednik Opštine Tuzi donio je Rješenje o obrazovanju Radne grupe za izradu Lokalnog akcionog plana za mlade za period 2024. godine, sa ciljem poboljšanja položaja mladih u opštini Tuzi, sprovođenje mjera i aktivnosti omladinske politike na lokalnom nivou, radi ostvarivanja interesa i potreba mladih. Radnu grupu činili su predstavnici Sekretarijata za lokalnu samoupravu, Zavoda za zapošljavanje CG – područne jedinice Tuzi, Centra za socijalni rad, SMŠ „25 maj“, FK „Dečić“ i jedno stručno lice za pružanje konsultantskih usluga. Radna grupa je posvećeno radila na analizi stanja i definisanju prioriteta, uz aktivan proces konsultacija sa mladima i sugrađanima.

1.2. Zakonski osnov

Osnov za donošenje LAPM sadržan je u Zakonu o mladima, Zakonu o lokalnoj samoupravi, Statutu opštine Tuzi i Strategiji za mlade 2023-2027. godina.

¹ Zakon o mladima ("Službeni list Crne Gore", br. 025/19 od 30.04.2019, 027/19 od 17.05.2019)

Članom 14 Zakona o mladima propisano je da je opština dužna da donese lokalni akcioni plan za mlade za period važenja akcionog plana i da isti sadrži mjere i aktivnosti omladinske politike na lokalnom nivou, radi ostvarivanja interesa i potreba mladih.

Član 27 stav 1 tačka 15 *Zakona o lokalnoj samoupravi*² propisuje da opština u skladu sa zakonom i drugim propisima učestvuje u obezbjeđivanju uslova i unapređenju djelatnosti: zdravstvene zaštite, obrazovanja, socijalne i dječje zaštite, zapošljavanja i drugih oblasti od interesa za lokalno stanovništvo i vrši prava i dužnosti osnivača ustanova koje osniva u ovim djelatnostima, u skladu sa zakonom. Član 38 stav 1 tačka 4 istog zakona propisuje da skupština donosi planove i programe razvoja za pojedine oblasti.

Članom 24 stav 1 tačka 15 *Statuta opštine Tuzi*³ propisano je da opština Tuzi u skladu sa mogućnostima, učestvuje u obezbjeđivanju uslova i unapređenju djelatnosti: zdravstvene zaštite, obrazovanja, socijalne i dječje zaštite, zapošljavanja i drugih oblasti od interesa za lokalno stanovništvo i vrši prava i dužnosti osnivača ustanova koje osniva u ovim djelatnostima, u skladu sa zakonom.

U skladu sa zakonskim odredbama, opština Tuzi pristupila je donošenju ovog dokumenta. Isti je izrađen sa ciljem razvoja omladinske politike u opštini Tuzi a u skladu sa *Metodologijom razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata*⁴, na način da su praćene smjernice, odnosno faze u procesu pripreme strateških dokumenata. Prilikom izrade LAPM raspisan je javni poziv za odabir predstavnika nevladinih organizacija u radu radne grupe, obrazovana je Radna

² Zakon o lokalnoj samoupravi ("Službeni list Crne Gore", br. 002/18 od 10.01.2018, 034/19 od 21.06.2019, 038/20 od 25.04.2020, 050/22 od 09.05.2022, 084/22 od 01.08.2022)

³ Statut opštine Tuzi ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 024/19 od 26.06.2019, 005/20 od 07.02.2020, 051/22 od 21.10.2022, 055/22 od 11.11.2022)

⁴ Metodologija razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata, [link](#)

grupa za izradu LAPM, uključena je zainteresovana javnost u početnoj fazi pripreme dokumenta (anketni upitnik), pribavljeno je mišljenje resornog ministarstva na nacrt LAPM o njegovoj usaglašenosti sa Strategijom, sprovedena je javna rasprava o tekstu nacrta LAPM. Ovim dokumentom je urađena analiza stanja, postavljeni su ciljevi i indikatori, planirane su i budžetirane aktivnosti, predviđen monitoring i evaluacija u skladu sa gore navedenom metodologijom. Ciljevi i aktivnosti definisani ovim LAPM su usklađeni sa ciljevima Strategije za mlade 2023-2027. godina.

2. ANALIZA STANJA

2.1. Opšti i demografski podaci

Opština Tuzi se nalazi na jugoistoku Crne Gore i obuhvata teritoriju površine od 246,8 km², što čini 1,79% ukupne površine Crne Gore.

Prema preliminarnim rezultatima popisa stanovništva iz 2023. godine, na području opštine Tuzi evidentiran je broj od 13.142 stanovnika, što ukazuje na značajan porast u odnosu na podatke iz popisa iz 2011. godine, kada je broj stanovnika iznosio 11.379. Prema istim podacima, trenutno u opštini Tuzi postoji 3.103 domaćinstva i 4.421 stan. Na osnovu popisa iz 2011. godine, prosječna starost populacije u opštini Tuzi iznosi oko 35 godina, što se svrstava u stadijum demografske starosti (35-39 godina), što je u skladu s najčešćom karakteristikom opština u Crnoj Gori.

2.2. Resorni sekretarijat

Nadležni sekretarijat za sprovođenje omladinske politike jeste Sekretarijat za lokalnu samoupravu. Poslovi unutar ovog Sekretarijata obavljaju se u skladu sa odredbama Zakona o lokalnoj samoupravi, Statuta Opštine Tuzi i Odluke o organizaciji i načinu rada lokalne uprave, kao i drugim relevantnim propisima.

Na nivou Opštine Tuzi, ključnu ulogu u sprovođenju omladinske politike ima Kancelarija za mlade, kulturu i sport. Ova kancelarija obavlja različite zadatke koji obuhvataju planiranje i implementaciju omladinske politike, razvoj lokalne strategije za mlade u Opštini Tuzi, uspostavljanje saradnje sa drugim subjektima u oblasti omladinske politike, te koordinaciju sa nadležnim organima uprave Opštine Tuzi i državne uprave u cilju stvaranja optimalnih uslova, kako prostornih, tako i drugih, za osnivanje omladinskih klubova, omladinskih centara, neformalnih grupa, info centara itd.

Osim toga, Kancelarija se bavi prevencijom i suzbijanjem problema bolesti zavisnosti, pripremom lokalnog akcionog plana za mlade na osnovu prethodno utvrđenih stvarnih potreba mladih, izradom godišnjeg plana za ostvarivanje lokalnog akcionog plana, pripremom propisa o osnivanju lokalnog savjeta za mlade sa ciljem podsticanja i unapređenja razvoja omladinske politike. Takođe, vrši praćenje i evaluaciju lokalnog akcionog plana za mlade, te jača saradnju i unapređuje položaj mladih u Opštini Tuzi.

Ostale odgovornosti uključuju stvaranje uslova za rad saveza omladinskih organizacija na lokalnom nivou, istraživanje i redovno praćenje potreba i položaja mladih u Opštini Tuzi u skladu sa zakonskim okvirima, pružanje potpunih i pravovremenih informacija mladima o sprovođenju omladinske politike putem internet stranice Opštine Tuzi i društvenih mreža, kao i pripremu izvještaja i informacija o ostvarivanju omladinske politike.

U Kancelariji za mlade, kulturu i sport, sistematizovana su radna mjesta za ukupno 5 izvršilaca, od čega su 3 radna mjesta namijenjena oblasti kulture, dok su preostala 2 namijenjena oblasti sporta i mladih.

2.3. Rezultati analize članova radne grupe

Radna grupa obrazovana za izradu ovog dokumenta prikupila je relevantne podatke sa terena iz različitih oblasti i to:

a) Tržište rada

Na evidenciji Biroa rada u Tuzima, na dan 19.1.2024. godine, evidentirano je ukupno 325 nezaposlenih mladih lica, od čega je 190 muškaraca, a 135 žena. U tabelama ispod prikazani su podaci koji pružaju dodatne uvide u nezaposlena lica: prva pruža pregled prema stepenu stručne spreme, druga istražuje nezaposlena lica prema dužini traženja posla, dok treća tabela prikazuje nezaposlena lica grupisana prema različitim zanimanjima.

Tabela 1. Nezaposlena lica po stepenu stručne spreme, godinama starosti i polu

19.01.2024.				Godine starosti					
				<18		18-25		25-30	
Stepen stručne spreme	Ukupno	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene
<i>I stepen</i>	106	62	44	4	3	21	12	37	29
<i>II stepen</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>III stepen</i>	19	11	8	0	0	5	3	6	5
<i>IV stepen</i>	128	75	53	0	0	34	22	41	31
<i>V stepen</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>VI stepen</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>VII-1 stepen</i>	61	36	25	0	0	14	11	22	14
<i>VII-2 stepen</i>	11	6	5	0	0	0	0	6	5
UKUPNO	325	190	135	4	3	74	48	112	84

Tabela 2. Nezaposlena lica po dužini traženja zaposlenja, godinama starosti i polu

19.01.2024.				Dužina čekanja na zaposlenje (M-muškarci, Ž-žene)											
				Do 6 mjeseci		6-9 mjeseci		9-12 mjeseci		1-3 godine		3-5 godina		5-8 godina	
Godine starosti	Ukupno	Muškarci	Žene	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
Do 18	7	4	3	4	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18-25	122	74	48	35	25	4	1	7	4	19	12	8	5	1	1
25-30	196	112	84	26	18	5	5	12	9	37	31	13	10	19	11
Ukupno	325	190	135	65	46	9	6	19	13	56	43	21	15	20	12

Tabela 3. Nezaposlena lica po grupama zanimanja, godinama starosti i polu

19.1.2024.				Godine starosti					
				<18		18-25		25-30	
Djelatnost	Ukupno	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene
01 Proizvođači bilja	4	2	2	0	0	1	1	1	1
05 Prerađivači hrane i pića	2	1	1	0	0	1	1	0	0
10 Prerađivači i obrađivači drveta	1	1	0	0	0	1	0	0	0
18 Obradivači metala	2	1	1	0	0	0	0	1	1
20 Mašinski konstruktori i projektanti	1	1	0	0	0	0	0	1	0
22 Mehaničari i mašinsti	1	1	0	0	0	1	0	0	0
27 Zanimanja telekomunikacija	1	1	0	0	0	0	0	1	0
40 Proizvođači odjeće	2	1	1	0	0	0	0	1	1
50 Geodeti	2	1	1	0	0	0	0	1	1
51 Arhitekti i urbanisti	2	1	1	0	0	0	0	1	1
56 Zanimanja drumskog saobraćaja	1	1	0	0	0	1	0	0	0
60 Zanimanja PTT saobraćaja	2	1	1	0	0	1	1	0	0
64 Trgovci	11	6	5	0	0	3	2	3	3

65 Zanimanja ugostiteljstva i turizma	8	5	3	0	0	3	1	2	2
66 Menadžeri i organizatori	10	6	4	0	0	3	3	3	1
67 Ekonomisti	27	15	12	0	0	4	3	11	9
68 Pravnici	8	5	3	0	0	2	2	3	1
71 Administratori	2	1	1	0	0	1	1	0	0
72 Zanimanja odbrane, bezbjednosti i zaštite	6	4	2	0	0	1	1	3	1
75 Vaspitači i nastavnici društveno-humanističke oblasti	6	3	3	0	0	3	3	0	0
82 Društveno-humanistička zanimanja	77	45	32	0	0	17	11	28	21
83 Prirodno-matematička zanimanja	1	1	0	0	0	0	0	1	0
90 Medicinari	17	9	8	0	0	4	3	5	5
91 Stomatolozi	3	2	1	0	0	1	0	1	1
92 Farmaceuti	6	3	3	0	0	2	2	1	1
94 Zanimanja fizičke kulture	1	1	0	0	0	0	0	1	0
96 Zanimanja ličnih usluga	9	5	4	0	0	1	1	4	3
98 Vjerska zanimanja	4	3	1	0	0	2	0	1	1
99 Neraspoređeni	108	63	45	4	3	21	12	38	30
UKUPNO	325	190	135	4	3	74	48	112	84

b) Obrazovanje

Na području opštine Tuzi postoje dvije srednjoškolske ustanove: Javna ustanova Srednja mješovita škola „25. maj“ u Tuzima i Srednja škola Medresa „Mehmed Fatih“ u Milješu.

JU SMŠ "25. maj" – Tuzi osnovana je 1971. godine kao Gimnazija. Odlukom Skupštine opštine Titograd od 12. decembra 1975. godine, postala je samostalna obrazovna ustanova. Započevši kao gimnazija, od 2018. godine škola je prešla u kategoriju srednje mješovite škole, proširujući svoju ponudu obrazovnih programa.

U okviru škole se realizuje niz obrazovnih profila:

- Opšta gimnazija,
- Ekonomski tehničar (IV stepen NKO),
- Hotelijersko-turistički tehničar (IV stepen NKO),
- Prodavac (III stepen NKO).

Ova raznolikost obrazovnih programa pruža učenicima mogućnost izbora u skladu s njihovim interesima i profesionalnim ciljevima.

Nastava se realizuje na dva jezika, crnogorskom i albanskom, s obzirom na multietničku zajednicu u Tuzima. Ova zajednica okuplja mlade ljude različitog etničkog i jezičkog porijekla, koji žive zajedno i dijele istu školsku zgradu, te njeguju iste vrijednosti.

Tabela 4: JU SMŠ „25.maj“ Tuzi

Broj odjeljenja	Broj učenika	Pol		Broj učenika koji pohađa nastavu na albanskom jeziku	Broj učenika koji pohađa nastavu na crnogorskom jeziku
		Muški	Ženski		
26	313	164	149	242	71

U okviru škole djeluje nekoliko klubova i sekcija:

- Učenički parlament;
- Volonterski klub;
- Književna sekcija "Jehona";

- Sekcija "Mladi istoričari";
- Recitatorska sekcija;
- Čitalački klub;
- Sportske sekcije.

Učenici aktivno doprinose razvoju demokratskog školskog okruženja putem učešća u debatama, tribinama, humanitarnim aktivnostima i sličnim inicijativama, istovremeno učestvujući u nizu projekata koji su od suštinskog značaja za njihov lični i profesionalni razvoj.

Srednja škola Medresa "Mehmed Fatih" broji 343 učenika od čega je u Medresi u Tuzima 262 učenika i 81 učenik u područnom odjeljenju Medrese u Rožajama.

Tabela 5: Srednja škola Medresa "Mehmed Fatih" Tuzi

Broj učenika	Pol		Prvi razred		Drugi razred		Treći razred		Četvrti razred	
	Muški	Ženski	Dječaci	Djevojčice	Dječaci	Djevojčice	Dječaci	Djevojčice	Dječaci	Djevojčice
262	145	117	33	33	31	35	39	25	42	24

Istraživanje sprovedeno među mladima u opštini Tuzi, u okviru izrade ovog Akcionog plana, ukazuje na to da 24% ispitanika izražava potpuno zadovoljstvo prilikama za nastavak školovanja i usavršavanja, dok je 42% mladih izrazilo zadovoljstvo, a 18% njih je navelo da su donekle zadovoljni. Nasuprot tome, 16% mladih je izjavilo da su nezadovoljni prilikama u vezi sa nastavkom školovanja i usavršavanja.

S druge strane, mladi u opštini Tuzi značajno prepoznaju važnost neformalnog obrazovanja. Čak 57% mladih smatra da je neformalno obrazovanje ključno za njihov lični razvoj. Oni cijene prednosti koje pruža neformalno učenje, smatrajući ga bitnim sredstvom za sticanje dodatnih znanja i vještina koje idu iznad formalnih obrazovnih programa. Međutim, 34% mladih nije u potpunosti sigurno u važnost neformalnog obrazovanja, što može ukazivati na potrebu za boljim informisanjem ili prilagođavanjem pristupa učenju. Ostalih 9% mladih, međutim, smatra da neformalno obrazovanje nije od suštinskog značaja za njihov lični razvoj.

c) Socijalna zaštita

U okviru Javne ustanove Centar za socijalni rad za Glavni grad Podgorica, formirana je područna jedinica u Tuzima. Na području opštine Tuzi trenutno nema licenciranih pružalaca usluga iz oblasti socijalne i dječje zaštite. Ipak, s ciljem pružanja što kvalitetnije usluge korisnicima, stručni radnici, među kojima su socijalni radnici i psiholozi, ostvaruju saradnju s Opštinom Tuzi i nadležnim sekretarijatom.

Zaposleni u ovoj ustanovi posebnu pažnju posvećuju vulnerabilnim grupama stanovništva, uključujući lica starije životne dobi, osobe sa invaliditetom, korisnike psihoaktivnih supstanci, izbjeglice, samohrane roditelje, žrtve nasilja i druge. Prema podacima ovog organa, tokom 2023. godine zabilježena je jedna prijava nasilja u porodici koja se odnosila na mladu osobu uzrasta od 15 godina. Ovaj aspekt rada naglašava važnost pružanja podrške mladima koji se suočavaju s izazovima nasilja u porodičnom kontekstu.

d) Kultura

Kancelarija za mlade, kulturu i sport u okviru svojih nadležnosti iz oblasti kulture obavlja niz značajnih poslova, uključujući: pripremu programa razvoja kulture Opštine Tuzi, izradu propisa i drugih akata radi stvaranja uslova za rad ustanova kulture čiji je osnivač Opština Tuzi u pozorišnoj, bibliotečkoj, muzejskoj, kinematografskoj, arheološkoj i drugim djelatnostima u

oblasti kulture, umjetničkog stvaralaštva i kulturno-umjetničkog amaterizama, zatim vođenje registra, zaštitu i održavanje spomenika kulture i spomen obilježja, izradu programa podizanja spomen-obilježja, organizovanje kulturnih manifestacija i druge poslove u ovim oblastima.

Sve ove aktivnosti imaju za cilj da podrže i unaprijede kulturno nasljeđe, umjetničko stvaralaštvo i kulturno-umjetnički amaterizam u Opštini Tuzi, stvarajući tako bogat i dinamičan kulturni prostor za lokalnu zajednicu.

U proteklom periodu, mladi iz opštine Tuzi aktivno su učestvovali u raznovrsnim kulturnim događajima, doprinoseći bogatstvu kulturne scene. Neki od značajnih događaja u kojima su mladi uzeli učešće su sledeće:

- Umjetnička kolonija "Jedna čaša za Đeljoša" III - Dva mlada umjetnika sa područja Malesije pridružilo se nacionalno priznatim umjetnicima u ovoj umjetničkoj koloniji;
- Parada "Džubljeta svjedok naše drevnosti" - Više od 20 djevojaka je učestvovalo u paradi obučenih u tradicionalnu odjeću, čime su promovisale kulturno nasleđe opštine;
- Dječiji ljetnji kamp "Kids Survivor" - Deset mladih su bili animatori tokom 3 dana ljetnjeg kampa;
- Koncert klasične muzike - Podrška realizaciji koncerta umjetnice Dea Nicaj;
- Kosovski filmski festival - Mladi su aktivno učestvovali kao volonteri tokom petodnevnog festivala, a ovaj događaj je i bio najviše posjećen od strane mlade publike;
- IV Sajam knjiga - Učenici su pomagali u organizaciji događaja i aktivno učestvovali kao prodavci na nekim od štandova sajma, pokazujući volonterski duh mladih;

- Parada povodom Dana nezavisnosti Albanije u Tirani - Tri grupe mladih su učestvovali u ovom događaju, i to KUD „Rapša“ koji je nastupao na sceni, 9 djevojaka sa džubljetama je učestvovalo u paradi i maturanti Gimnazije „25 maj“ koji su učestvovali u defileu, predstavljajući različite kulturne aspekte opštine Tuzi;
- Film „U okviru ljubavi“ - Mladi su imali priliku da upoznaju glumce i poznatog reditelja na premijeri ovog filma;
- Premijera filma "Palma" - Podrška mladom reditelju Gabrielu Camaju;
- IV Zimski bazar – za mlade, kućice za prodaju raznih proizvoda, koncerti, uključivanje volonterskog kluba „Crveni krst“ u uređenje domova i dječiji program.

Kada je u pitanju uloga kulture u životu mladih u Opštini Tuzi, rezultati gore pomenutog istraživanja ukazuju na značajno prepoznavanje kulturne dimenzije. Čak 57% mladih izražava potpunu saglasnost da kultura ima značajno mjesto u njihovim životima, dok 34% donekle podržava ovu konstataciju. Poimanje kulture među mladima je raznovrsno. 45% mladih interpretira pojam kulture kao mogućnost aktivnog izražavanja kreativnih ideja, dok 31% smatra da je kultura ispunjavanje slobodnog vremena, uključujući posjete bioskopima, muzejima, izložbama i koncertima.

Analizirajući potrebe mladih u Opštini Tuzi u vezi sa kulturnim sadržajima, istraživanje pokazuje da postoji izražena želja za više kulturnih događaja. Mladi smatraju da opštini Tuzi treba više izložbi, promocija knjiga, pozorišnih predstava, filmskih projekcija, kao i koncerata domaće i strane muzike.

d) Sport

Kancelarija za mlade, kulturu i sport, u okviru svoj nadležnosti iz oblasti sporta, vrši poslove koji se odnose na: razvoj i unapređenje sporta djece, omladine i građana, obezbjeđivanje uslova za treninge i takmičenja i podsticaj aktivnosti lica sa

invaliditetom, stvaranje uslova za rad ustanova iz oblasti sporta, organizovanje sportskih manifestacija, razvoj sportskih škola i masovnog sporta, ostvarivanje određenih prava sportista i njihovih klubova, dodjeljivanje nagrada i priznanja u oblasti sporta, izrada programa finansiranja aktivnosti u sportu i sportskih manifestacija, praćenje realizacije investicionih programa koje finansira Opština Tuzi; učešće u postupku donošenja nacionalnog programa sporta, pripremu programa sporta Opštine Tuzi i izradu godišnjeg plana realizacije tog programa.

Sportske aktivnosti koje su se održavale tokom 2023 godine u Opštini Tuzi a za koje je odvojeno ukupno 7.000.00€ su:

- Međunarodno takmičenje - Skokovi sa mosta na rijeci Cijevni;
- Evropska nedjelja sporta;
- Kamp za djecu i Jesenji kros u kojem je bio uključen veliki broj mladih volontera.

Mladi su takođe podržani i kroz sufinansiranje projekta sportskim klubovima koji nijesu u vlasništvu opštine Tuzi, a za taj javni Konkurs se izdvaja 40.000.00€.

Tabela 6: Sportski klubovi u opštini Tuzi

<i>Klubovi</i>	<i>Br. članova</i>	<i>Godište</i>	<i>Nagrade/premije</i>	<i>Opštinski budžet</i>
Teakwondo klub "BESA"	55	Pioniri 5-12 Kadeti 12-14 Juniori 15-18	Anđela Berisaj	14.500.00€
Košarkaški klub "Dečić" - klub opštine	100	Pioniri, Juniori, Kadeti		81.000.00€
Fudbalski klub "Malesia"	50	2013,2014,2015,20 16,2017		9.000.00€
Klub plesa "Tip toe"	50			2.700.00€
Teakwondo klub "Alba"	18	Pioniri, Juniori, Kadeti, Seniori		3.500.00€
Fudbalski klub "Milesh"	30	Djevojke 15		1.500.00€

Fudbalski klub "Tuzi"	30	2013,2014,2015,2016,2017		3.800.00€
Džudo klub "Dečić"	40		Lini Bicic Albina Popara Selma Ličina	2.500.00€
Fudbalski klub Dečić - klub opštine	200	U10 (Predpetlići) U12 (Petlići) U14 (Pioniri) U17 (Kadeti)		101.365.00€

Obzirom da je zdravlje najveća vrijednost svakog pojedinca, a da zdrav životni stil podrazumijeva način života koji individui omogućava harmočan duhovni i fizički razvoj i tolerantne odnose u porodici i društvu, to smo kroz upitnik pitali mlade o važnosti zdravih stilova života. Rezultati istraživanja ukazuju da čak 91% mladih smatra da je važno i veoma važno voditi zdrave životne stilove, što uključuje pravilnu ishranu, redovno vježbanje i brigu o mentalnom zdravlju.

Kada je riječ o podršci koju institucije pružaju u informisanju mladih o zdravim stilovima života, seksualno reproduktivnom zdravlju i bolestima zavisnosti, stavovi mladih su podijeljeni. Naime, 39% ispitanika ocjenjuje podršku kao lošu, dok isti broj ispitanika smatra da je podrška dobra i veoma dobra. Ovi rezultati ukazuju na različitu percepciju mladih o kvalitetu podrške institucija, stvarajući prostor za dalje razmatranje i unapređenje pristupa informacijama o važnim aspektima zdravlja u njihovom životu.

2.4. Analiza upitnika

Za potrebe analize stanja iz oblasti omladinske politike na teritoriji opštine Tuzi urađeno je kvantitativno istraživanje (metoda istraživanja – anketa, kao metoda koja spada u red najrazvijenijih u društvenim naukama).

Ova anketa predstavlja jedan od ključnih i polaznih elemenata za izradu LAPM a sprovedena je kako bismo dobili odgovore, odnosno mišljenje i stavove mladih ljudi na ključna pitanja u vezi omladinske politike u opštini. Anketa je sprovedena tokom mjeseca januara tekuće godine godine, a anketiranje je bilo anonimno. Proces anketiranja je bio dvojezičan, a ukupno je obuhvaćeno 119 ispitanika. Anketni upitnik je bio objavljen na sajtu i društvenim mrežama opštine, kako bi bio javno dostupan mladima koji žele da ga popune i daju doprinos u kreiranju bolje budućnosti za mlade u opštini Tuzi. Sastojao se od 32 pitanja koja su bila koncipirana u skladu sa omladinskom politikom definisanom Strategijom za mlade 2023-2027. godina.

Cilj ovog istraživanja je procjena kvaliteta ili stanja na lokalnom nivou u oblasti omladinske politike kao i bolje razumijevanje potreba i izazova sa kojima se mladi suočavaju, te stvaranja polazne osnove za stvaranje boljeg okruženja za mlade i cjelokupnu lokalnu zajednicu.

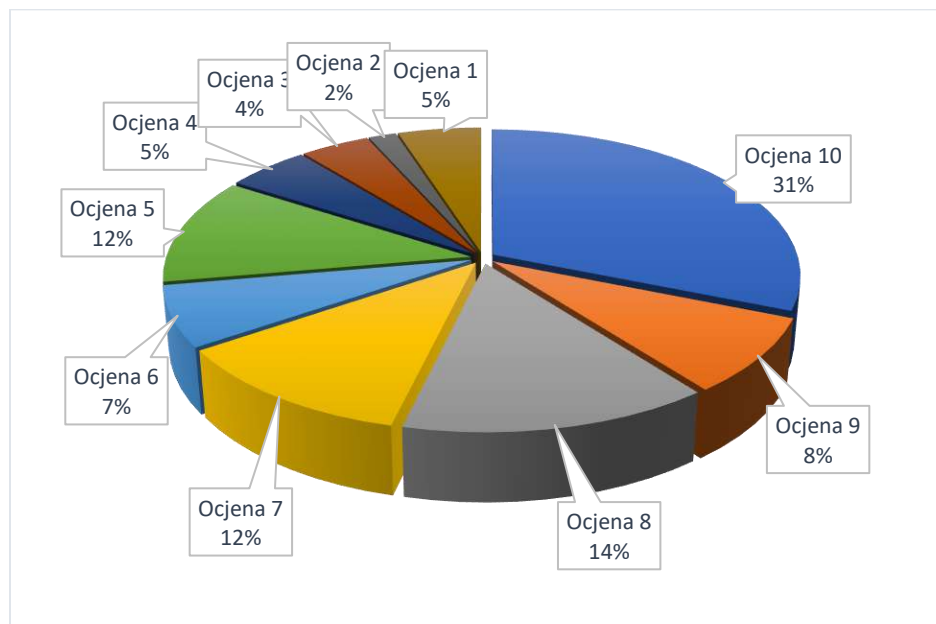
Od ukupno obuhvaćenih 119 ispitanika, njih 39% su muškog, dok je 61% ženskog pola. Kada je riječ o starosnoj strukturi, 75% ispitanika je uzrasta između 15 i 18 godina, 14% između 19 i 24 godine, dok je 11% uzrasta između 25 i 30 godina.

Što se tiče obrazovanja i zaposlenja, najveći broj ispitanika predstavljaju učenici srednje škole, čineći 73% ukupnog uzorka, studenata je bilo 13%, zaposlenih 9%, dok je 4% mladih bilo u kategoriji onih koji trenutno nijesu zaposleni, ali aktivno traže posao. Zanimljivo je primijetiti da nijedan od ispitanika nije odgovorio da je nezaposlen, a da istovremeno nije aktivan u traženju posla.

Na skali od 1 do 10, mladi su sa prosječnom ocjenom 6,1 ocijenili svoj položaj u opštini Tuzi. Prilikom ocjene stepena zadovoljstva mladih različitim aspektima života u gradu najveći broj ispitanika je odgovorio da je zadovoljan kulturnom

ponudom i sadržajem, mogućnostima za neformalno obrazovanje, sportskim i rekreativnim sadržajima, prilikama za zaposlenje, prilikama za nastavak školovanja i usavršavanja te izlascima i zabavom.

Mladi su izrazili značajnu podršku osnivanju omladinskog servisa (kluba ili centra), dajući prosječnu ocjenu od 7,23 na skali od 1 do 10. Najveći broj ispitanika, njih 31%, ocijenio je važnost ovog poteza najvišom ocjenom 10, izražavajući uvjerenje da je osnivanje omladinskog servisa veoma važno. S druge strane, 5% ispitanika dalo je ocjenu 1, ne iskazujući nikakvo interesovanje za osnivanje takvih servisa. Ovi rezultati ukazuju na snažnu podršku mladih za stvaranje prostora i resursa namijenjenih njihovom angažmanu i razvoju u okviru omladinskih servisa, kluba ili centra.

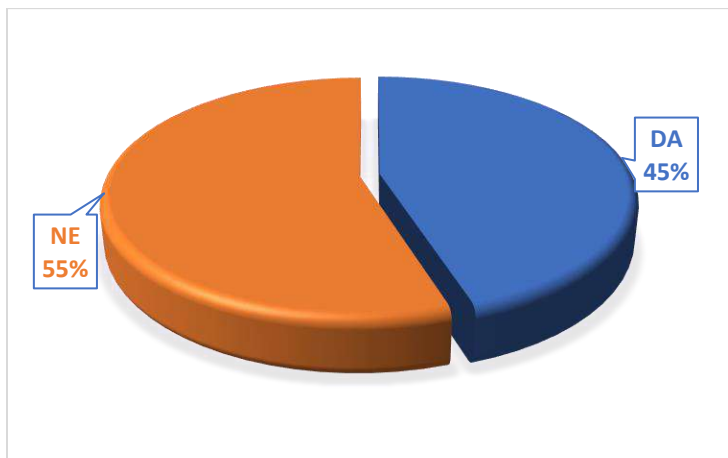

Grafik 1: Važnost osnivanja omladinskog servisa, kluba ili centra: Ocjene mladih na skali od 1 do 10

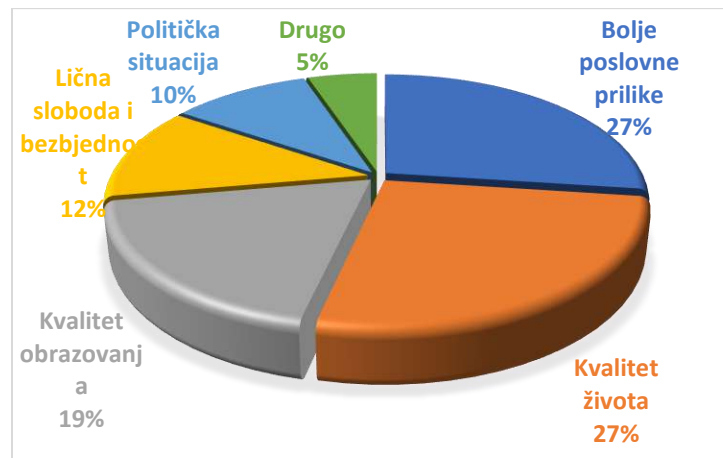
Istraživanje ukazuje na to da se najveći broj mladih, njih 64% o aktuelnim događajima informiše putem društvenih mreža (Facebook, Instagram, TikTok i sl.), 27% putem internet portala, dok se putem štampanih medija informiše svega 1% ispitanika. Skoro pola ispitanika, njih 48% navodi da nijesu sigurni da su informacije koje primaju dovoljno tačne i relevantne, 23% njih smatra da su netačne a 29% smatrata da su relevantne i tačne. Kao sugestiju koju su dali u cilju poboljšanja informisanosti mladih, najveći broj ispitanika, njih 33% smatra da je potrebno sprovesti aktivnosti u školama koje promovišu informisanje a 31% smatra da je potrebno organizovati što više edukacija o medijskoj pismenosti.

Na pitanje u kojem sektoru bi najradije željeli da se zaposle, od svih ispitanika njih 53% je odgovorilo u državnoj upravi ili instituciji, 35% u privatnom sektoru, 7% u lokalnoj upravi ili instituciji lokalne uprave.

Rezultati ovog istraživanja ukazuju na visok procenat mladih koji razmišljaju o odlasku u inostranstvo i to čak 45% od ukupnog broja ispitanika, te kao razloge navode bolje poslovne prilike, kvalitet života i kvalitet obrazovanja, dok je nešto veći broj, odnosno 55% onih koji ne razmišljaju o napuštanju svoje matične države.

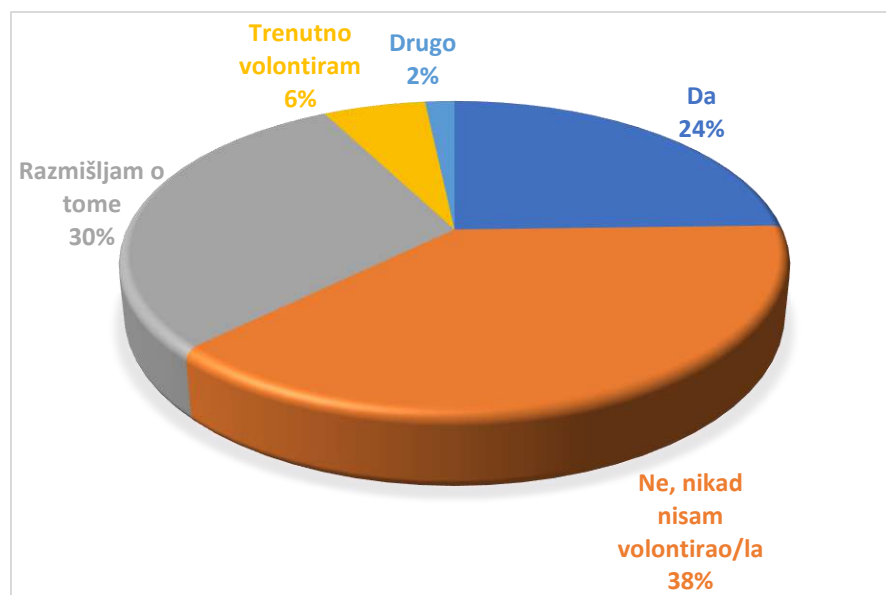
Grafik 2: Razmišljanje mladih o odlasku iz države

Grafik 3: Najbitniji faktori pri razmatranju napuštanja CG

Na veoma aktuelnu i značajnu temu, temu nasilja, 88% ispitanika je odgovorilo da nijesu bili žrtva nekog oblika nasilja u poslednjih godinu dana a što se tiče podrške koju pruža zajednica u rješavanju problema nasilja među mladima 43% ispitanika ocjenjuju dobrim a 8% veoma dobrim, dok ovu podršku lošom ocjenjuje 36% ispitanika.

Iako je volontiranje izuzetno popularno među mladima, rezultati istraživanja predstavljeni grafikom ukazuju na to da nije veliki broj mladih koji imaju iskustva u volontiranju.

Grafik 4: Volontiranje među mladima

Nakon razmatranja detaljne analize stanja na terenu i dobijenih rezultata ankete, ovim LAPM definisani su ključni prioriteti za mlade i predstavljaju proizvod analize trenutne situacije u opštini Tuzi.

3. FINANSIJSKI OKVIR

Sekretarijat za lokalnu samoupravu, kao sekretarijat nadležan za sprovođene omladinske politike u opštini Tuzi je za realizaciju aktivnosti iz svih lokalnih akcionih planova za 2024. godinu, opredijelio sredstva u iznosu od 7.000.00€, a konkretno za realizaciju aktivnosti iz LAPM sredstva u iznosu od 3.000.00€.

Osim sredstava namijenjinih za realizaciju aktivnosti iz LAPM, opština Tuzi obezbijedila je dodatna sredstva za sprovođenje omladinske politike kroz druge budžetske stavke i to:

- Studentske stipendije 50.000.00€;
- Nedjelja mladih 5.400.00€;
- Sufinansiranje projekta sportskim klubovima 40.000.00€;
- Organizovanje turnira u šahu, teakvandou i fudbalu 4.500.00€.

4. AKCIONI PLAN

Operativni cilj 1: Razvoj održivog i kvalitetnog sistema servisa i programa za podršku mladima pri tranziciji u odraslo doba						
Operativni cilj na lokalnom nivou: Uspostavljanje inkluzivnog i funkcionalnog sistema podrške i programa neophodnih za razvoj ličnih, profesionalnih i preduzetničkih kompetencija mladih pri tranziciji u odraslo doba						
	Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Početak realizacije/Završetak realizacije	Indikatori	Finansijska procjena	Izvor finansiranja
1.1.	Osnivanje Omladinskog centra	Opština	III-IV kvartal	Osnivački akt Osnovan klub	Sredstva nijesu potrebna	/
1.2.	Opremanje Omladinskog centra	Ministarstvo sporta i mladih Opština	IV kvartal	Opremljen centar neophodnim namještajem i opremom za rad	60.000,00€	Ministarstvo sporta i mladih – (30.000,00€) Opština i Donatori – (30.000,00€)
1.3.	Promovisanje Omladinskog centra u medijima i na društvenim mrežama	Opština	III-IV kvartal	Broj objava u medijima (2 objave) Broj objava na društvenim mrežama (6 objava)	250,00€ Redovna sredstva opštine za medijsku kampanju	Opština

				Gostovanja na lokalnoj i državnoj televiziji (2 gostovanja)		
1.4.	Organizovati radionicu/obuku za jačanje kapaciteta mladih za razvoj digitalne i medijske pismenosti	Opština u saradnji sa potencijalnim partnerima (obrazovne ustanove)	III kvartal	Organizovana radionica Obuci prisustvovalo najmanje 15 mladih	200,00€	Opština
1.5.	Motivacija mladih za traženje posla	Opština ZZZ - Biro rada Tuzi	III-IV kvartal	Organizovana tribina Gostovanje predstavnika opštine i ZZZ Biro rada Tuzi na lokalnoj televiziji Izrađeni flajeri „Pokreni se“ – 300 komada	300,00€	Opština
1.6.	Obuka mladih za pisanje CV-a i motivacionih pisama kao i razvoja poslovne komunikacije	Opština NVO	II kvartal	Organizovana radionica Obuku pohađalo najmanje 15 mladih Tokom obuke urađeno najmanje 15 CV-a	200,00€	Opština NVO Donatori
1.7.	Realizacija programa interkulturalne razmjene i projekata mobilnosti, kao i podsticanje “bratimljenja” škola iz regiona u cilju uspostavljanja dugotrajnog	Opština Srednje škole	III-IV kvartal	Realizovan program interkulturalne razmjene mladih iz Opštine Tuzi i Tirane, Albanija	1.000,00€	Opština

	partnerstva i primjera dobre prakse			Uspostavljeno „bratimljenje“ sa školom iz Tirane		
1.8	Obezbijediti i podijeliti mladima 100 Evropskih omladinskih kartica (EYCA)	Opština – Kancelarija za mlade	III-IV kvartal	Obezbijeđeno i podijeljeno 100 kartica	1.200,00€	Opština Donatori
1.9	Animirati privrednike da se uključe u program EYCA kartice	Opština	Kontinuirano tokom 2024. godine	Lokalni preduzetnici upoznati sa EYCA karticama Uključeno najmanje 5 privrednika	Sredstva nijesu potrebna	/
1.10	Dodijela studentskih stipendija	Opština	I kvartal	Dodijeljeno 50 stipendija	50.000,00€	Opština

Operativni cilj 2: Stvaranje uslova da mladi budu aktivni građani i građanke, uključeni u kreiranje i sprovođenje javnih politika

Operativni cilj na lokalnom nivou: Podsticanje i jačanje mladih za uključivanje u proces kreiranja i sprovođenja javnih politika na lokalnom nivou i davanje doprinosa u razvoju lokalne zajednice i demokratskom životu

	Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Početak realizacije/Završetak realizacije	Indikatori	Finansijska procjena	Izvor finansiranja
2.1.	Organizovati obuku za razvijanje kapaciteta mladih za pisanje projekata i sticanje organizacionih vještina	Opština – Sekretarijat za razvoj i projekte	II kvartal	Organizovane 2 radionice	200,00€	Opština

				Obuku pohađalo najmanje 15 mladih		
2.2.	Organizovati okrugli sto na kojem će biti informisani mladi o postojećim mehanizmima participacije mladih u procesima donošenja odluka	Opština	II kvartal	Organizovan okrugli sto Okruglom stolu prisustvovalo najmanje 15 mladih	200,00€	Opština
2.3.	Putem lokalne TV promovisati pozitivne primjere mladih ljudi koji doprinose promjenama u lokalnoj zajednici (volonteri ili uspješni mladi ljudi)	Opština	Kontinuirano tokom 2024. godine	Promovisano najmanje 5 mladih ljudi	250,00€ Redovna sredstva opštine za medijsku kampanju	Opština
2.4.	Obilježavanje Međunarodnog dana volontera – 5. decembar	Opština u saradnji sa potencijalnim partnerima na lokalnom nivou NVO	IV kvartal	Organizovana radionica o promociji volonterizma i podršku aktivnostima volonterskih klubova i servisa koji podstiču važnost volontiranja Radionici prisustvovalo najmanje 30 mladih	200,00€	Opština

Operativni cilj 3: Ostvarivanje međuresornog doprinosa poboljšanju sveukupnog položaja mladih

Operativni cilj na lokalnom nivou: Unapređenje položaja mladih na svim nivoima kroz međuresornu saradnju, razvoj kreativnosti i ostvarenje punih potencijala mladih

Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Početak realizacije/Završetak realizacije	Indikatori	Finansijska procjena	Izvor finansiranja
-----------	--------------------	---	------------	----------------------	--------------------

3.1.	Organizovanje „Nedjelje mladih“	Opština u saradnji sa potencijalnim partnerima na lokalnom nivou (Srednje škole, Lokalna televizija, NVO, Donatori)	III kvartal	Obilježen Međunarodni dan mladih - 12. avgust Organizovana edukativnu radionicu na temu prevencija bolesti zavisnosti, mentalnog i reproduktivnog zdravlja Organizovana radionica na temu vršnjačkog nasilja i online nasilja u cilju prevencije istog Osmišljen video spot sa porukom nulte tolerancije na vršnjačko i online nasilje Sprovedena medijska kampanja o zdravim stilovima života Organizovan kviz znanja ili debata o poznavanju svoje opštine i promovisanje turističkih dobara Kroz ovu aktivnost uključeno najmanje 200 mladih	5.400,00€	Opština
------	---------------------------------	--	-------------	---	-----------	---------

3.2.	Organizovati društveno korisnu akciju sa ciljem osnaživanja i edukacije mladih o očuvanju životne sredine – sadnja zimzelenog drveća	Opština DOO Komunalno Tuzi	II kvartal	Zasađeno 40 sadnica	Sredstva nijesu potrebna	/
3.3.	Organizovati sportske turnire za mlade	Opština	I, II, III kvartal	Organizovana 3 turnira: -Šah, -Teakvando, -Fudbal.	4.500,00€	Opština
3.4.	Obilježavanje Svjetskog dana zaštite životne sredine – 5. jun	Opština	II kvartal	Organizovana društveno korisna akcija – čišćenje izletišta „Vitoja“	200,00€	Opština
3.5.	Podrška u osnivanju ženskog fudbalskog kluba	FK Dečić Opština	III kvartal	Osnovan klub	25.000€	FK Dečić
3.6.	Raspisivanje konkursa koji podstiču promovisanje i afirmaciju talenata i nadarenih učenika/mladih	Opština	III – IV kvartal	Raspisan konkurs za stvaraoce likovnih ili literarnih radova na određenu temu Na konkursu učestvovalo najmanje 10 mladih Dodijeljene nagrade za 3 najbolja rada po mišljenju stručnog žirija	200,00€	Opština

3.7.	Obilježavanje Međunarodnog dana studenata - 17. novembar	Opština	IV kvartal	Organizovan prijem kod predsjednika za 10 najuspješnijih studenata	200,00€	Opština
------	--	---------	------------	--	---------	---------

Operativni cilj 4: Unapređenje mehanizama za efikasno kreiranje, sprovođenje, monitoring i evaluaciju omladinske politike

Operativni cilj na lokalnom nivou: Jačanje kapaciteta službenika zaduženih za sprovođenje omladinske politike i uspostavljanje efikasnih mehanizama za praćenje i sprovođenje omladinske politike na lokalnom nivou

	Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Početak realizacije/Završetak realizacije	Indikatori	Finansijska procjena	Izvor finansiranja
4.1.	Osnivanje i podrška radu Lokalnog Savjeta za mlade	Opština	II kvartal	Donijet akt o osnivanju/obrazovanju Savjeta Osnovan Savjet	Sredstva nijesu potrebna	/
4.2.	Organizovati radionicu jačanja kapaciteta za lokalne službenike koji rade na sprovođenju omladinske politike	Opština	III / IV kvartal	Organizovana radionica Edukovana najmanje 2 zaposlena iz Sekretarijata za lokalnu samoupravu/Kancelarije za mlade	200,00€	Opština
4.3.	Angažovanje eksternog evaluatora za procjenu uspješnosti i procenta realizacije LPA u 2024. godini	Opština	IV kvartal	Angažovan evaluator Izveštaj o evaluaciji	200,00€	Opština
4.4.	Izrada analize potreba mladih na lokalnom nivou	Opština	IV kvartal	Urađena analiza sa preporukama o	200,00€	Opština

				potrebama mladih na lokalnom nivou		
4.5.	Izrada LPA za 2025. godinu	Opština	IV kvartal	Formirana radna grupa za izradu LPA Angažovan stručni konsultant Izrađen akcioni plan	1.000,00€	Opština

5. MONITORING I EVALUACIJA

Praćenje uspješnosti realizacije LAPM i sprovođenja omladinske politike na lokalnom nivou vršiće nadležni opštinski sekretarijat – Sekretarijat za lokalnu samoupravu. Zaposleni u sekretarijatu će u saradnji sa ostalim institucijama na lokalnom nivou i drugim partnerima iz zajednice (nevladinim organizacijama, neformalnim grupama mladih, donatorima i sl.) raditi na implementaciji ovog dokumenta.

LAPM je planirano osnivanje Savjeta za mlade (u skladu sa članom 18 Zakona o mladima), te će i ovo tijelo učestvovati u praćenju uspješnosti sprovođenja omladinske politike na lokalnom nivou.

LAPM je predviđeno angažovanje eksternog evaluatora koji će na kraju godine uraditi detaljnu evaluaciju u cilju utvrđivanja stepena i uspješnosti realizacije ovog plana.

Shodno članu 14. Zakona o mladima, Sekretarijat za lokalnu samoupravu će dostaviti godišnji izvještaj o realizaciji ovog LAPM Ministarstvu sporta i mladih, najkasnije do 15. februara 2025.godine.

Црна Гора
Министарство спорта и младих

Адреса: Светлане Кане Радевић 3,

81600 Подгорица, Црна Гора

Тел: +382 20 684 900

Мејл: ums@ums.gov.me

www.ms.gov.me

Primljeno/Pranuar: 19.02.2024				
Org. jed./ Njësia org.	Klas. znak/ Shënja klas.	Radni broj/ Numri rendor	Prilog/ Shtojcë	Vrijednost/ Vlera
04	633	651/2	-	-

Број: 01-051-615/24-288/3

Подгорица, 16. фебруар 2024. године

ОПШТИНА ТУЗИ
Секретаријат за локалну самоуправу

Предмет: Мишљење о усаглашености Нацрта локалног акционог плана за младе 2024

Поштовани,

Сходно мејлу од 16. фебруара 2024. године у вези добијања мишљења о усаглашености Нацрта локалног акционог плана за младе 2024 са Стратегијом за младе (Закон о младима „Сл.лист ЦГ бр. 025/19), а након урађених измјена у складу са препорукама Министарства, обавјештавамо вас да је исти усаглашен са Стратегијом за младе.

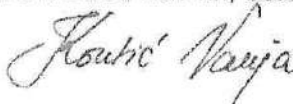
Молимо да након усвајања Локалног акционог плана за младе о истом информишете Министарство спорта и младих

С поштовањем,

МИНИСТАР
Драгослав Шћекић

Обрађивач: Вања Контић, Самостална савјетница |

IZVJEŠTAJ
O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI
POVODOM NACRTA LOKALNOG AKCIONOG PLANA ZA MLADE OPŠTINE TUZI ZA
2024. GODINU

Zaključkom broj 01-633/24-651/3 od 20.02.2024. godine, predsjednik opštine Tuzi, saglasno odredbama Zakona o lokalnoj samoupravi utvrdio je **Nacrt Lokalnog akcionog plana za mlade opštine Tuzi za 2024. godinu** sa Programom javne rasprave, koji je objavljen na internet sajtu opštine Tuzi www.tuzi@tuzi.org.me i dostavljen odbornicima Skupštine opštine Tuzi, organima lokalne uprave opštine Tuzi i nevladinom sektoru.

Nacrt **Lokalnog akcionog plana za mlade opštine Tuzi za 2024. godinu** stavljen je na javnu raspravu u trajanju od 16 dana, počev od 20.02.2024. godine, a zaključno sa 06.03.2024. godine.

Javnu raspravu u elektronskoj, pisanoj i usmenoj formi sproveo je Sekretarijat za lokalnu samoupravu opštine Tuzi. U toku javne rasprave, građanima i ostalim učesnicima data je mogućnost izjašnjenja.

Prema utvrđenom Programu javne rasprave, održana je centralna javna rasprava u prostorijama Skupštine opštine u Tuzi, dana 27.02.2024. godine, sa početkom u 12:00h. Centralnoj javnoj raspravi prisustvovali su oko 20 učesnika, od kojih 18 su popunili evaluacione listiće i na taj način ocjenjivali uspješnost iste.

Uvodno izlaganje i samo obrazloženje o Nacrtu Lokalnog akcionog plana za mlade dala je Marina Ujkaj, sekretarka Sekretarijata za lokalnu samoupravu.

Navedeno je da je Nacrt Lokalnog akcionog plana za mlade opštine Tuzi za period 2024. godinu donešen shodno zakonskoj obavezi koja proizlazi iz Zakona o mladima (“Sl. Crne Gore”, br 025/19 i 27/19), kojim su, između ostalog, uređeni načini utvrđivanja i sprovođenja omladinske politike, kao i mjere i aktivnosti koje se preduzimaju u cilju unapređivanja društvenog položaja mladih i stvaranja uslova za ostvarivanje potreba mladih u svim oblastima od interesa za mlade.

Nakon izlaganja i obrazlaganja navedenog akata, prisutnima je omogućeno da se izjasne o samom nacrtu, sugestije su bile sljedeće sadržine:

Hasan Hadžiablahović- pozdravio je prisutne i predložio sledeće tačke:

Trčanje kao aktivnost za mlade.

Tokom trajanja cjelokupnog perioda predviđenog za javnu raspravu, na adresu Opštine Tuzi, putem arhive opštine, putem elektronskih sredstava nije pristigao nijedan pisani prijedlog, primjedba ili sugestija na Nacrt **Lokalnog akcionog plana za mlade opštine Tuzi za 2024. Godinu**.

IZVJEŠTAJ O ANALIZI UTICAJA PROPISA ZA LOKALNE SAMOUPRAVE	
PREDLAGAČ PROPISA	Opština Tuzi
NAZIV PROPISA	Lokalni akcioni plan za mlade
<p>1. Definisanje problema</p> <ul style="list-style-type: none"> - Da li je propis posljedica zahtjeva (propisa) na državnom nivou? - Navesti zakonski osnov za donošenje propisa, kao i odnos sa strateškim dokumentima lokalne samouprave ako postoji? - Da li lokalna samouprava može odstupati od odredbi propisa na državnom nivou i u kojoj mjeri? - Da li je riječ o sopstvenim nadležnostima ili prenesenom, odnosno povjerenom poslu lokalne samouprave? - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Dali problem ima rodnu dimenziju? (ima posebni uticaj na žene) - Kojisu uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?(žene-muškarci) - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? <ul style="list-style-type: none"> - Osnov za donošenje LAPM sadržan je u Zakonu o mladima, Zakonu o lokalnoj samoupravi, Statutu opštine Tuzi i Strategiji za mlade 2023-2027. godina. - U svrhu izrade LAPM, Predsjednik Opštine Tuzi donio je Rješenje o obrazovanju Radne grupe za izradu Lokalnog akcionog plana za mlade za period 2024. godine, sa ciljem poboljšanja položaja mladih u opštini Tuzi, sprovođenje mjera i aktivnosti omladinske politike na lokalnom nivou, radi ostvarivanja interesa i potreba mladih. Radnu grupu činili su predstavnici Sekretarijata za lokalnu samoupravu, Zavoda za zapošljavanje CG – područne jedinice Tuzi, Centra za socijalni rad, SMS „25 maj“, FK „Dečić“ i jedno stručno lice za pružanje konsultantskih usluga. Radna grupa je posvećeno radila na analizi stanja i definisanju prioriteta, uz aktivan proces konsultacija sa mladima i sugrađanima. 	
<p>2. Ciljevi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? - Dali bilo koji od ciljeva unapređuje rodnu ravnopravnost? (ako je odgovor ne, dali se može definisati cilj koji unapređujerodnu ravnopravnost?) <ul style="list-style-type: none"> - LAPM omogućava zajednici da identifikuje i prilagodi se specifičnim potrebama mladih ljudi na lokalnom nivou. Omogućava im da izraze svoje potrebe, želje i imaju direktnu ulogu u oblikovanju politika koje ih se tiču. Ovo povećava osjećaj odgovornosti i pripadnosti lokalnoj zajednici. - Omladinska politika podrazumijeva sve mjere i aktivnosti koje su usmjerene na poboljšanje položaja mladih u našoj lokalnoj zajednici, a koje proizilaze iz samih potreba mladih. Omladinska politika odnosi se na socijalna, obrazovna, kulturna, politička i sva ostala pitanja koja su od značaja za mladu osobu. U Crnoj Gori omladinsku politiku sprovodi Vlada Crne Gore odnosno Ministarstvo sporta i mladih. Na nacionalnom nivou, 	

2019. godine donijet je Zakon o mladima. Na osnovu ovog Zakona omladinska politika se planira, sprovodi i unaprijeđuje na osnovu stvarnih potreba mladih, empirijskog i praktičnog znanja o položaju mladih, istraživanja i redovnog praćenja i procjena položaja mladih uz aktivno uključivanje mladih u ovaj proces. Takođe, na nivou Crne Gore donijeta je i Nacionalna strategija za mlade 2023-2027, koja definiše mjere, podmjere i aktivnosti koje treba sprovoditi da bi se definisani prioriteti ostvarili, te aktere koji su zaduženi za njihovu implementaciju.

-Ovaj plan kroz svoje operativne ciljeve i mjere unapredjuje rodnu ravnopravnost.

3. Opcije

- Zašto je propis neophodan? - Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?(koja je rodna dimenzija te opcije; kako preferirana opcija unapredjuje rodnu ravnopravnost: status žena i odnose među ženama i muškarcima?)
- -Opština je dužna da donese lokalni akcioni plan za mlade za period važenja akcionog plana iz člana 13 stav 3 Zakona o mladima, najkasnije do 31. decembra tekuće godine.
- Lokalni akcioni plan za mlade sadrži mjere i aktivnosti omladinske politike na lokalnom nivou, radi ostvarivanja interesa i potreba mladih, iz čega proizilazi da „ status quo” u ovom slučaju znači kršenje zakona.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne?Dali rješenja u propisu imaju uticaj na žene (pozitivne i negativne, direktne i indirektne?)
- Kojetroškove ili uštedeće primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)?
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti?
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija?
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- LAPM omogućava zajednici da identifikuje i prilagodi se specifičnim potrebama mladih ljudi na lokalnom nivou. Omogućava im da izraze svoje potrebe, želje i imaju direktnu ulogu u oblikovanju politika koje ih se tiču. Ovo povećava osjećaj odgovornosti i pripadnosti lokalnoj zajednici.

5.Procjena fiskalnog uticaja

- Da li propis utiče na visinu prihoda ili troškova lokalne samouprave?
- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta lokalnih samouprava odnosno budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu lokalnih samouprava odnosno budžetu Crne Gore za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za lokalne samouprave odnosno za budžet Crne Gore?
- Ko je potencijalni korisnik budžeta za implementaciju propisa (u kojem procentu bi korisnici mogli biti muškarci, a u kojem žene? Da li implementacija budžeta može biti uzrok neravnopravnosti između muškaraca i žena?)

<ul style="list-style-type: none"> - Sekretarijat za lokalnu samoupravu, kao sekretarijat nadležan za sprovedene omladinske politike u opštini Tuzi je za realizaciju aktivnosti iz svih lokalnih akcionih planova za 2024. godinu, opredijelio sredstva u iznosu od 7.000.00€, a konkretno za realizaciju aktivnosti iz LAPM sredstva u iznosu od 3.000.00€. - Finasijska sredstva su obezbijedena tokom vazenja LAPM. - Finansijaska sredstva su obezbijedena iz budžeta lokalne samouprave. - Implemetacija LAPM neće ostavrivati prihode. - Osim sredstava namijenjinih za realizaciju aktivnosti iz LAPM, opština Tuzi obezbijedila je dodatna sredstva za sprovedenje omladinske politike kroz druge budžetske stavke.
<p>6. Konsultacije zainteresovanih strana</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako. - Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije). - Da li su predstavniceženskih udruženja i ranjivihgrupa bile uključene u konsultacije? - Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.
<ul style="list-style-type: none"> - U izradi Ncrta Lokalnog akcuionog plana za mlade korišćenja je podrška stručnog . - U izradi Nacrta Lokalnog akcuionog plana za mlade sprovedena je Javna rasprava.
<p>7: Monitoring i evaluacija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa? - Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva? - Ko će biti zadužen za sprovedenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
<ul style="list-style-type: none"> - Praćenje uspješnosti realizacije LAPM i sprovedenja omladinske politike na lokalnom nivou vršice nadležni opštinski sekretarijat – Sekretarijat za lokalnu samoupravu. Zaposleni u sekretarijatu će u saradnji sa ostalim institucijama na lokalnom nivou i drugim partnerima iz zajednice (nevladinim organizacijama, neformalnim grupama mladih, donatorima i sl.) raditi na implementaciji ovog dokumenta. - LAPM je predviđeno angažovanje eksternog evaluatora koji će na kraju godine uraditi detaljnu evaluaciju u cilju utvrđivanja stepena i uspješnosti realizacije ovog plana. - Shodno članu 14. Zakona o mladima, Sekretarijat za lokalnu samoupravu će dostaviti godišnji izvještaj o realizaciji ovog LAPM Ministarstvu sporta i mladih, najkasnije do 15. februara 2025.godine.
<p>8: Izvještaj sačino : Satarješina organa Sekretarijata za lokalnu samoupravu.</p>

Datum i mjesto

13.03.2024. godine

PREDsjednik OPŠTINE

LINDON GJELAB

Bazuar në nenin 14 të Ligjit për të rinjtë ("Fleta Zyrtare e Malit të Zi", nr. 25/19, 27/19), nenit 38 paragrafit 1 pikës 4 të Ligjit për Vetëqeverisjen Lokale ("Fleta Zyrtare e Malit të Zi", nr. 02/18, 034/19, 38/20, 50/22, 84/22) dhe nenit 53 paragrafit 1 pikës 4 të Statutit të Komunës së Tuzit ("Fleta zyrtare -dispozitat komunale nr. 24/19, 05/20, 51/22, 55/22), me mendimin paraprak të Ministrisë së Sportit dhe Rinisë, akti numër 01-051-615/24-288/3 prej me 16.02.2024, Kuvendi i Komunës së Tuzit, në seancën e mbajtur më datë _____.2024 ka sjell

V E N D I M

mbi miratimin e Planit lokal të veprimit për të rinjtë 2024

Neni 1

Miratohet Plani Lokal i Veprimit për të rinjtë për vitin 2024 (në tekstin e mëtejshëm: Plani Lokal i Veprimit për të rinjtë).

Neni 2

Pjesë përbërëse e këtij Vendimi është edhe Plani Lokal i Veprimit për të rinjtë.

Neni 3

Ky Vendim hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Fletën Zyrtare të Malit të Zi - Dispozitat Komunale".

Broj: 02-016/24-
Tuzi, _____.2024. godine

KUVENDI I KOMUNËS SË TUZIT
KRYETARI,
Fadil Kajoshaj

ARSYETIM

Baza Ligjore:

Baza ligjore për marrjen e Vendimit për miratimin e Planit Lokal të Veprimit për të Rinjtë për vitin 2024 gjendet në nenin 14 të Ligjit për Rininë me të cilin është përcaktuar se komuna është e obliguar të sjell Planin lokal të veprimit për të rinjtë për periudhën e vlefshmërisë së planit të veprimit nga neni 13 paragrafi 3 i këtij ligji, jo më vonë se 31 dhjetori i vitit aktual.

Plani lokal i veprimit për të rinjtë përmban masa dhe aktivitete të politikave rinore në nivel lokal, me qëllim realizimin e interesave dhe nevojave të të rinjve.

Komuna është e obliguar që draftin e planit lokal të veprimit për të rinjtë t'ia dorëzojë Ministrisë, për të dhënë mendim për përputhshmërinë e tij me Strategjinë, jo më vonë se 31 tetor i vitit aktual.

Komuna është e obliguar që raportin vjetor për zbatimin e planit lokal të veprimit për rininë t'ia dorëzojë Ministrisë jo më vonë se 15 shkurti i vitit aktual për vitin kalendarik paraprak.

Neni 38, paragrafi 1, pika 4 e Ligjit për Vetëqeverisjen Lokale përcakton se kuvendi miraton plane dhe programe zhvillimore për fusha të veçanta. Neni 53 paragrafi 1 pika 4 të Statutit të Komunës së Tuzit përcakton që detyrat e kuvendit është të sjell plane dhe programe zhvillimore për fusha të caktuara;

Arsyet e sjelljes:

Arsyeja e marrjes së Vendimit për sjelljen e Planit Lokal të Veprimit për të rinjtë për vitin 2024 gjendet në dokumentin ligjor që parasheh detyrimin që komuna është e detyruar të miratojë një plan lokal të veprimit për të rinjtë për periudhën e vlefshmërisë së planit të veprimit nga neni 13 paragrafi 3 i Ligjit për të rinjtë dhe më së voni deri më 31 dhjetor të vitit aktual.

Përmbajtja e vendimit:

Në nenin 1 të vendimit për miratimin e planit lokal të veprimit për të rinjtë për vitin 2024, është e paraparë se miratohen plani lokal i veprimit për të rinjtë për vitin 2024.

Në nenin 2 të Vendimit për miratimin e Planit Lokal të Veprimit për të rinjtë për vitin 2024, parashikohet se Plani Lokal i Veprimit për të rinjtë është pjesë përbërëse e këtij Vendimi.

Neni 3 përcakton se ky vendim hyn në fuqi në ditën e tetë nga data e publikimit në "Fletën Zyrtare të Malit të Zi - dispozitat komunale".

DRAFT

Komuna e Tuzit
Opština Tuzi

PLANI LOKAL I VEPRIMIT PËR TË RINJTË 2024

31.01.2024.

Përmbajtja

1. HYRJE.....	Error! Bookmark not defined.
1.1. Vërejtjet hyrëse.....	3
1.2. Baza Ligjore	4
2. ANALIZA E GJENDJES	6
2.1. Të dhënat e përgjithshme demografike	6
2.2. Sekretariati përgjegjës	7
2.3. Rezultatet e analizës së anëtarëve të grupit punues	8
a) Tregu i punës	8
b) Arsimi	11
c) Mbrojtja sociale.....	14
d) Kultura	14
d) Sporti.....	16
2.4. Analiza e pyetësorit.....	Error! Bookmark not defined.
3. KUADRI FINACIAR.....	Error! Bookmark not defined.
4. PLANI VEPRUES	25
5. MBIKËQYRJA DHE EVALUIMI.....	Error! Bookmark not defined.

Shtesë I – Aktvendim mbi themelimin e grupit punues për hartimin e Planit Lokal të Veprimit për të rinjtë

Shtesa II – Rezultatet e pyetësorit të anketës

1. HYRJE

1.1. Vërejtjet hyrëse

Të rinjtë përfaqësojnë një burim shumë të rëndësishëm për zhvillimin e shoqërisë, dhe rrjedhimisht, procesi i planifikimit të politikave për përmirësimin e pozitës së të rinjve në shoqërinë tonë, është një hap shumë i rëndësishëm. Para jush është Plani Lokal i Veprimit për Rini (në tekstin e mëtejshëm PLVR), i cili është një dokument kyç dhe gjithëpërfshirës në nivel lokal për mbështetjen e të rinjve dhe krijimin e ambientit për jetën e të rinjve në komunën e Tuzit.

Duke pranuar faktin se të rinjtë kanë një rol kyç në krijimin dhe formësimin e së ardhmes së bashkësisë, ky plan përcakton synimet, masat dhe aktivitetet e politikës rinore në nivel komunal, me qëllim arritjen e përbashkët të interesave të grupit të synuar, d.m.th. të rinjve dhe bashkërisht krijuam një mjedis më të mirë për të rinjtë dhe të gjithë qytetarët e komunës së Tuzit.

PLVR i mundëson bashkësisë të identifikojë dhe të përshtatet me nevojat specifike të të rinjve në nivel lokal. I lejon ata të shprehin nevojat, dëshirat e tyre dhe të kenë një rol të drejtpërdrejtë në formësimin e politikave që u takojnë. Kjo rrit ndjenjën e përgjegjësisë dhe përkatësisë ndaj bashkësisë lokale.

Politika rinore përfshin të gjitha masat dhe aktivitetet që synojnë përmirësimin e pozitës së të rinjve në bashkësinë tonë lokale, të cilat burojnë nga nevojat e vetë të rinjve. Politika rinore i referohet çështjeve sociale, arsimore, kulturore, politike dhe të gjitha çështjeve të tjera që janë të rëndësishme për një të ri. Në Mal të Zi, politika rinore zbatohet nga Qeveria e Malit të Zi, gjegjësisht Ministria e Sportit dhe Rinisë. Në nivel kombëtar, në vitin 2019 u miratua Ligji për Rininë. Në bazë të këtij ligji, politika rinore planifikohet, zbatohet dhe përmirësohet në bazë të nevojave reale të të rinjve, njohurive empirike dhe praktike për pozitën e të rinjve, hulumtimit, mbikëqyrjes dhe vlerësimit të rregullt të pozitës së të rinjve të aktivizuar në këtë

proces. Gjithashtu, në nivel të Malit të Zi është miratuar **Strategjia Kombëtare për Rininë 2023-2027**, e cila përcakton masat, nën-masat dhe aktivitetet që duhet të zbatohen për të arritur prioritetet e përcaktuara, si dhe akterët përgjegjës për zbatimin e tyre.

Në kuptim të Ligjit, të rinjtë janë personat nga mosha 15 deri në 30 vjeç, ndërsa politika rinore është një tërësi masash dhe aktivitetesh të ndërmarrë nga organet shtetërore, organet e administratës shtetërore, organet e vetëqeverisjes lokale, organizatat joqeveritare, parlamentet studentore dhe nxënësve, subjekteve të tjera juridike për përmirësimin e pozitës së të rinjve, zhvillimin e tyre personal dhe social si dhe përfshirjen në rrjedhat sociale.

Me qëllim të hartimit të PLVR-së, Kryetari i Komunës së Tuzit ka nxjerrë Vendim për formimin e Grupit Punues për përgatitjen e Planit Lokal të Veprimit për të rinjtë për periudhën 2024, me qëllim të përmirësimit të pozitës së të rinjve në komunën e Tuzit, duke zbatuar masa dhe aktivitete të politikave rinore në nivel lokal, për realizimin e interesave dhe nevojave të të rinjve. Grupi punues përbëhet nga përfaqësues të Sekretariatit për Vetëqeverisje Lokale, Institutit për Punësim të Malit të Zi - Njësia Rajonale Tuz, Qendra për Punë Sociale, Shkolla e Mesme "25 Maji", KF "Deçiq" dhe një ekspert për ofrimin e këshillave dhe shërbimeve. Grupi i punës punoi me përkushtim në analizimin e situatës dhe përcaktimin e prioritetëve, me një proces aktiv konsultimi me të rinjtë dhe bashkëqytetarët.

1.2. Baza ligjore

Baza për miratimin e PLVR-së gjendet në Ligjin për Rininë, Ligjin për Vetëqeverisjen Lokale, Statutin e Komunës së Tuzit dhe Strategjinë për Rininë 2023-2027.

Neni 14 i Ligjit për Rininë përcakton se komuna është e detyruar të miratojë një Plan Lokal të Veprimit për të rinjtë për periudhën e vlefshmërisë së planit të veprimit dhe se ai përmban masat dhe aktivitetet e politikës rinore në nivel lokal, me qëllim të realizimit të interesave dhe nevojat e të rinjve.

Neni 27 paragrafi 1 pika 15 e Ligjit për Vetëqeverisjen Lokale përcakton se komuna në pajtim me ligjin dhe rregulloret tjera merr pjesë në sigurimin e kushteve dhe përmirësimin e veprimtarive: kujdesit shëndetësor, arsimit, mbrojtjes sociale dhe të fëmijëve, punësimit dhe fushave tjera me interes për popullsinë vendase dhe ushtron të drejtat dhe detyrat e themeluesit të institucioneve që themelon në këto veprimtari, në përputhje me ligjin. Neni 38 paragrafi 1 pika 4 të të njëjtit ligj parasheh që Kuvendi miraton plane dhe programe zhvillimore për fusha të veçanta.

Neni 24 paragrafi 1 pika 15 e Statutit të Komunës së Tuzit parasheh që Komuna e Tuzit, në përputhje me mundësitë e saj, merr pjesë në sigurimin e kushteve dhe përmirësimin e aktiviteteve: kujdesit shëndetësor, arsimit, mbrojtjes sociale dhe të fëmijëve, punësimit dhe fushave të tjera të interes për popullsinë vendase dhe ushtron të drejtat dhe detyrat e themeluesit të institucioneve që ai themelon në këto veprimtari, në përputhje me ligjin.

Në përputhje me dispozitat ligjore, komuna e Tuzit ka filluar miratimin e këtij dokumenti. Është krijuar me qëllim të zhvillimit të politikave rinore në komunën e Tuzit dhe në përputhje me Metodologjinë e zhvillimit të politikave, hartimit dhe përcjelljes dhe zbatimit të dokumenteve strategjike, në atë mënyrë që janë përcjellë udhëzimet, gjegjësisht fazat në proces të përgatitjes së dokumenteve strategjike. Gjatë përgatitjes së PLVR-së është bërë ftesë publike për përzgjedhjen e përfaqësuesve të organizatave joqeveritare në punën e grupit punues, është formuar Grupi punues për përgatitjen e PLVR-së, janë përfshirë njerëzit e interesuar në fazën e përgatitjes së dokumentit (pyetësi i anketës), është marrë mendimi i ministrisë përkatëse në draftin e PLVR-së për përputhshmërinë e tij me Strategjinë, është mbajtur debat publik për tekstin e draftit të PLVR-së. Me këtë dokument është bërë analiza e gjendjes, janë caktuar qëllimet dhe indikatorët, janë planifikuar në bazë të buxhetit edhe aktivitetet, mbikëqyrja dhe evaluimi në pajtim me metodologjinë e caktuar. Qëllimet dhe aktivitetet e përcaktuara në këtë PLVR të harmonizuara me qëllimet e Strategjisë për Rininë 2023-2027.

2. ANALIZA E GJENDEJS

2.1. Të dhënat e përgjithshme dhe demografike

Komuna e Tuzit ndodhet në juglindje të Malit të Zi dhe mbulon një territor prej 246.8 km², që përbën 1.79% të sipërfaqes së përgjithshme të Malit të Zi.

Sipas rezultateve paraprake të regjistrimit të popullsisë në vitin 2023, në zonën e komunës së Tuzit është regjistruar numri prej 13,142 banorësh, që tregon një rritje të ndjeshme krahasuar me të dhënat e regjistrimit të vitit 2011, kur numri i banorëve ishte 11,379. Sipas të njëjtave të dhëna, aktualisht në komunën e Tuzit janë 3103 amvisëri dhe 4421 banesa. Në bazë të regjistrimit të vitit 2011, moshë mesatare e popullsisë në komunën e Tuzit është rreth 35 vjeç, e cila klasifikohet në fazën e moshës demografike (35-39 vjeç), që është në përputhje me karakteristikën më të zakonshme të komunave në Mali i Zi.

2.2. Sekretariati përkatës

Sekretariati përgjegjës për zbatimin e politikave rinore është Sekretariati për Vetëqeverisje Lokale. Puna në kuadër të këtij Sekretariati kryhet në pajtim me dispozitat e Ligjit për Vetëqeverisje Lokale, Statutit të Komunës së Tuzit dhe Vendimit për Organizimin dhe mënyrën e Funksonimit të Pushtetit Lokal, si dhe me rregulloret tjera përkatëse.

Në nivel të Komunës së Tuzit, Zyra për Rini, Kulturë dhe Sport luan një rrol kyç në zbatimin e politikave rinore. Kjo zyrë kryen detyra të ndryshme që përfshijnë planifikimin dhe zbatimin e politikave rinore, zhvillimin e një strategjie lokale për të rinjtë në Komunën e Tuzit, vendosjen e bashkëpunimit me subjektet tjera në fushën e politikave rinore, si dhe koordinimin me administratën kompetente të organeve të Komunës së Tuzit dhe administratës shtetërore me qëllim të krijimit të kushteve optimale, si hapësinore, ashtu edhe të tjera, për themelimin e klubeve rinore, qendrave rinore, grupeve joformale, info qendrave etj.

Përveç kësaj, Zyra merret me parandalimin dhe shuarjen e problemit të varësisë, përgatitjen e një plani lokal veprimi për të rinjtë bazuar në nevojat reale të përcaktuara më parë të të rinjve, përgatitjen e një plani vjetor për realizimin e planit lokal të veprimit, përgatitja e rregulloreve për ngritjen e një këshilli rinor vendor me synim nxitjen dhe përmirësimin e politikës së zhvillimit rinor. Gjithashtu monitoron dhe vlerëson planin lokal të veprimit për të rinjtë, si dhe forcon bashkëpunimin dhe përmirëson pozitën e të rinjve në Komunën e Tuzit.

Përgjegjësitë e tjera përfshijnë krijimin e kushteve për punën e bashkësisë së organizatave rinore në nivel lokal, hulumtimin dhe monitorimin e rregullt të nevojave dhe pozitës së të rinjve në Komunën e Tuzit në përputhje me kornizën ligjore, informimin e plotë dhe në kohë për të rinjtë mbi zbatimin e politikave rinore përmes ueb-faqes së Komunës së Tuzit dhe rrjeteve sociale, si dhe përgatitjen e raporteve dhe informacioneve për zbatimin e politikave rinore.

Në Zyrën për Rini, Kulturë dhe Sport janë sistemuar vendet e punës për gjithsej 5 nëpunës, nga të cilët 3 vende pune janë të parapara për fushën e kulturës, ndërsa 2 të tjerat janë të parapara për fushën e sportit dhe rinisë.

2.3. Rezultatet e analizës së anëtarëve të grupeve punuese

Grupi i punës i formuar për përgatitjen e këtij dokumenti mblodhi të dhëna përkatëse nga terreni nga fusha të ndryshme, përkatësisht:

a) Tregu i punës

Në evidencën e Zyrës së punës në Tuz, më 19.1.2024. janë evidentuar gjithsej 325 të rinjë të papunë, nga të cilët 190 meshkuj dhe 135 gra. Tabelat e mëposhtme tregojnë të dhëna që ofrojnë njohuri shtesë për personat e papunë: e para

afro nje pasqyre sipas nivelit te arsimit profesional, e dyta shqyrton personat e papune sipas kohzgjatjes se kerkimit te tyre per pune, ndersa tabela e trete tregon personat e papune te grupuar sipas profesioneve te ndryshme.

Tabela 1. Personat e papunesuar sipas pergatitjes shkollore, moshes dhe gjinise

19.01.2024.				Moshë					
				<18		18-25		25-30	
Shkalla e pergatitjes shkollore	Totali	Burra	Gra	Burra	Gra	Burra	Gra	Burra	Gra
Shkalla I	106	62	44	4	3	21	12	37	29
Shkalla II	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Shkalla III	19	11	8	0	0	5	3	6	5
Shkalla IV	128	75	53	0	0	34	22	41	31
Shkalla V	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Shkalla VI	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Shkalla VII-1	61	36	25	0	0	14	11	22	14
Shkalla VII-2	11	6	5	0	0	0	0	6	5
TOTALI	325	190	135	4	3	74	48	112	84

Tabela 2. Persona të papunësuar sipas kohëzgjatjes së kërkimit të punësimit, moshës dhe gjinisë

19.01.2024.				Kohëzgjatja e pritjes për punësim (B-burra, G-gra)											
				Deri në 6 muaj		6-9 muaj		9-12 muaj		1-3 vjeç		3-5 vjeç		5-8 vjeç	
Mosha	Totali	Burra	Gra	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G
Do 18	7	4	3	4	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18-25	122	74	48	35	25	4	1	7	4	19	12	8	5	1	1
25-30	196	112	84	26	18	5	5	12	9	37	31	13	10	19	11
Totali	325	190	135	65	46	9	6	19	13	56	43	21	15	20	12

Tabela 3. Persona të papunësuar sipas grupeve të profesioneve, moshës dhe gjinisë

19.1.2024.				Mosha					
				<18		18-25		25-30	
Veprimtaria	Totali	Burra	Gra	Burra	Gra	Burra	Gra	Burra	Gra
01 Prodhues të bimëve	4	2	2	0	0	1	1	1	1
05 Përpunues të ushqimit dhe pijeve	2	1	1	0	0	1	1	0	0
10 Përpunues të drurit	1	1	0	0	0	1	0	0	0
18 Përpunues të metalit	2	1	1	0	0	0	0	1	1
20 Projektues dhe konstruktor makinerie	1	1	0	0	0	0	0	1	0
22 Mekanik dhe makinist	1	1	0	0	0	1	0	0	0
27 Profesion i telekomunikacionit	1	1	0	0	0	0	0	1	0
40 Prodhues të teshave	2	1	1	0	0	0	0	1	1
50 Gjeodet	2	1	1	0	0	0	0	1	1
51 Arkitekt dhe urbanist	2	1	1	0	0	0	0	1	1
56 Profesion i qarkullimit rrugor	1	1	0	0	0	1	0	0	0
60 Profesion i PTT komunikacionit	2	1	1	0	0	1	1	0	0
64 Tregtarë	11	6	5	0	0	3	2	3	3

65 Profesion i hotelerisë dhe turizmit	8	5	3	0	0	3	1	2	2
66 Menaxher dhe organizator	10	6	4	0	0	3	3	3	1
67 Ekonomistë	27	15	12	0	0	4	3	11	9
68 Juristë	8	5	3	0	0	2	2	3	1
71 Administrator	2	1	1	0	0	1	1	0	0
72 profesioni i mbrojtjes, sigurisë dhe parandalimit	6	4	2	0	0	1	1	3	1
75 edukator dhe arsimtar të fushave shoqërore-humaniste	6	3	3	0	0	3	3	0	0
82 Profesione shoqërore -humaniste	77	45	32	0	0	17	11	28	21
83 Profesione matematike – natyrore	1	1	0	0	0	0	0	1	0
90 Mjekët	17	9	8	0	0	4	3	5	5
91 Stomatolog	3	2	1	0	0	1	0	1	1
92 Farmacist	6	3	3	0	0	2	2	1	1
94 Profesion i edukatës fizike	1	1	0	0	0	0	0	1	0
96 profesion i shërbimeve personale	9	5	4	0	0	1	1	4	3
98 Profesione fetare	4	3	1	0	0	2	0	1	1
99 Të pa definuar	108	63	45	4	3	21	12	38	30
TOTAL	325	190	135	4	3	74	48	112	84

b) Arsimi

Në zonën e komunës së Tuzit funksionojnë dy shkolla të mesme: Institucioni publik Shkolla e mesme e përzier "25 Maji" në Tuz dhe Medreseja "Mehmed Fatih" në Milesh.

IP SHMP "25 Maji" – Tuzi u themelua në vitin 1971 si gjimnaz. Më 12 dhjetor 1975 u vendos nga Kuvendi Komunal i Titogradit u shpall institucion arsimor i pavarur. Duke filluar si gjimnaz, nga viti 2018 shkolla u transformua në kategorinë e shkollës së mesme të përzier, duke zgjeruar ofertën e vet të programeve arsimore.

Brenda shkollës zbatohen një sërë profilesh arsimore:

- Shkollë e mesme e përgjithshme,
- Teknik ekonomik (shkalla e IV-të e KNA),
- Teknik hotelerie dhe turizmi (shkalla IV KNA),
- Shitës (shkalla III KNA).

Kjo shumëllojshmëri programesh arsimore u jep nxënësve mundësinë të zgjedhin sipas interesave dhe qëllimeve të tyre profesionale.

Mësimet zhvillohen në dy gjuhë, malazeze dhe shqipe, duke pasur parasysh komunitetin shumë-etnik në Tuz. Ky komunitet bashkon të rinj me prejardhje të ndryshme etnike dhe gjuhësore, të cilët jetojnë së bashku dhe ndajnë të njëjtën ndërtesë shkolle dhe ruajnë të njëjtat vlera .*Tabela 4: IP SHMP „25 Maji“ Tuz*

Numri i klasave	Numri i nxënësve	Gjinia		Numri i nxënësve që ndjekin mësimin në gjuhën shqipe	Numri i nxënësve që ndjekin mësimin në gjuhën malazeze
		Djem	Vajza		
26	313	164	149	242	71

Brenda shkollës funksionojnë disa klube dhe seksione:

- Parlamenti Studentor;
- Klubi i vullnetarëve;
- Rubrika letrare “Jehona”;
- Seksioni “Historianët e Rinj”;

- Seksioni i recitimit;
- Klubi i leximit;
- Seksione sportive.

Nxënësit kontribuojnë në mënyrë aktive në zhvillimin e një mjedisi shkollor demokratik duke marrë pjesë në debate, forume, aktivitete humanitare dhe iniciativa të ngjashme, ndërkohë që marrin pjesë në një sërë projektesh që janë thelbësore për zhvillimin e tyre personal dhe profesional.

Shkolla e mesme e Medresesë "Mehmed Fatih" ka 343 nxënës, prej të cilëve 262 nxënës në Medresenë e Tuzit dhe 81 nxënës në departamentin rajonal të Medresesë në Rozhaje.

Tabela 5: Shkolla e mesme Medreseja "Mehmed Fatih" Tuz

Numri i nxënësve	Gjinia		Klasa e parë		Klasa e dytë		Klasa e tretë		Klasa e katërt	
	Djem	Vajza	Djem	Vajza	Djem	Vajza	Djem	Vajza	Djem	Vajza
262	145	117	33	33	31	35	39	25	42	24

Hulumtimi i realizuar në mesin e të rinjve në komunën e Tuzit, si pjesë e zhvillimit të këtij Plani të Veprimit, tregon se 24% e të anketuarve shprehin kënaqësi të plotë me mundësitë për arsimim dhe trajnim të vazhdueshëm, ndërsa 42% e të rinjve janë shprehur të kënaqur, dhe 18% e tyre treguan se ishin deri diku të kënaqur. Në të kundërt, 16% e të rinjve deklaruan se ishin të pakënaqur me mundësitë që lidhen me vazhdimin e arsimit dhe trajnimit.

Në anën tjetër, të rinjtë në komunën e Tuzit e njohin dukshëm rëndësinë e arsimit joformal. Rreth 57% e të rinjve besojnë se arsimi joformal është vendimtar për zhvillimin e tyre personal. Ata vlerësojnë përfitimet e të mësuarit joformal, duke e konsideruar atë një mjet thelbësor për të përvetësuar njohuri dhe aftësi shtesë që shkojnë përtej programeve formale arsimore. Megjithatë, 34% e të rinjve nuk janë plotësisht të sigurt për rëndësinë e arsimit joformal, gjë që mund të tregojë nevojën për informacion më të mirë ose përshtatje të qasjeve të të mësuarit. Megjithatë, 9% e të rinjve besojnë se arsimi joformal nuk është thelbësor për zhvillimin e tyre personal.

c) Mbrojtja sociale

Në kuadër të Institucionit Publik Qendra për Punë Sociale për Kryeqytetin e Podgoricës është formuar njësi rajonale në Tuz. Aktualisht nuk ka ofrues të licencuar të shërbimeve në fushën e mbrojtjes sociale dhe të fëmijëve në komunën e Tuzit. Megjithatë, me qëllim të ofrimit të shërbimit sa më të mirë për përdoruesit, punëtorët profesionistë, duke përfshirë punonjësit socialë dhe psikologët, bashkëpunojnë me Komunën e Tuzit dhe sekretariatit kompetent.

Punonjësit e këtij institucioni i kushtojnë vëmendje të veçantë grupeve vulnerabël të popullsisë, përfshirë të moshuarit, personat me aftësi të kufizuara, përdoruesit e substancave psikoaktive, refugjatët, prindërit e vetëm, viktimat e dhunës e të tjerë.

Sipas të dhënave të këtij organi, gjatë vitit 2023 është regjistruar një padi për dhunë në familje, e cila lidhej me një të ri 15 vjeç. Ky aspekt i punës thekson rëndësinë e mbështetjes për të rinjtë që përballen me sfidat e dhunës në kontekstin familjar.

d) Kultura

Zyra për Rini, Kulturë dhe Sport kryen një sërë detyrash të rëndësishme në kuadër të kompetencave të saj në fushën e kulturës, duke përfshirë: përgatitjen e programit zhvillimor kulturor të Komunës së Tuzit, përgatitjen e rregulloreve dhe

akteve tjera me qëllim të krijimit të kushteve për punë të institucioneve kulturore të themeluara nga Komuna e Tuzit në teatër, bibliotekë, muze, kinematografi, arkeologji dhe veprimtari të tjera në fushën e kulturës, krijimtarisë artistike dhe amatorizmit kulturor e artistik, pastaj menaxhimi i regjistrit, mbrojtja dhe mirëmbajtja e monumenteve të kulturës dhe memorialët, krijimin e programeve për ngritjen e memorialëve, organizimin e ngjarjeve kulturore dhe detyra të tjera në këto zona. Të gjitha këto aktivitete synojnë të mbështesin dhe përmirësojnë trashëgiminë kulturore, krijimtarinë artistike dhe amatorizmin kulturor e artistik në Komunën e Tuzit, duke krijuar kështu një hapësirë të pasur dhe dinamike kulturore për bashkësinë lokale.

Në periudhën e kaluar, të rinjtë nga komuna e Tuzit morën pjesë aktive në ngjarje të ndryshme kulturore, duke kontribuar në pasurinë e skenës kulturore. Disa nga ngjarjet e rëndësishme në të cilat morën pjesë të rinjtë janë këto:

- Kolonia artistiket "Një gotë për Gjeloshin" III - Dy artistë të rinj nga Malësia iu bashkuan artistëve të njohur kombëtarë në këtë koloni artistike;

- Sfilata "Xhubljeta dëshmitare e lashtësisë sonë" - Më shumë se 20 vajza morën pjesë në sfilatë të veshura me veshje tradicionale, duke promovuar trashëgiminë kulturore të komunës;

- Kampi veror për fëmijë "Kids Survivor" - Dhjetë të rinj ishin animatorë gjatë 3 ditëve të kampit veror;

- Koncert i muzikës klasike - Mbështetje për realizimin e koncertit nga artistja Dea Nicaj;

- Festivali i Filmit Kosovar - Të rinjtë morën pjesë në mënyrë aktive si vullnetarë gjatë festivalit pesëditor dhe kjo ngjarje ishte më e vizituara nga publiku i ri;

- Panairi i IV i Librit - Studentët ndihmuan në organizimin e aktivitetit dhe morën pjesë aktive si shitës në disa nga standat e panairit, duke treguar shpirtin vullnetar të të rinjve;

- Paradë me rastin e festës së Pavarësisë së Shqipërisë në Tiranë - Në këtë manifestim morën pjesë tre grupe të rinjsh, përkatësisht SHKA "Rapsha" që shfaqti në skenë, 9 vajza me xhubleta morën pjesë në paradë dhe maturantët e "25 Majit". Shkolla e mesme që mori pjesë në paradë, duke prezantuar aspekte të ndryshme kulturore të komunës së Tuzit;

- Filmi "Në kuadër të dashurisë" - Të rinjtë patën mundësinë të takojnë aktorët dhe regjisorin e njohur në premierën e këtij filmi;

- Premiera e filmit "Pallma" - Mbështetje për regjisorin e ri Gabriel Camaj;

- Pazari i IV dimëror - për të rinj, shtëpiza për shitjen e produkteve të ndryshme, koncerte, përfshirje e klubit vullnetar "Kryqi i Kuq" në dekorimin e shtëpive dhe program për fëmijë.

Kur bëhet fjalë për rolin e kulturës në jetën e të rinjve në komunën e Tuzit, rezultatet e hulumtimit të lartpërmendur tregojnë për një njohje të theksuar të dimensionit kulturor.

Rreth 57% e të rinjve shprehen plotësisht dakord se kultura zë një vend të rëndësishëm në jetën e tyre, ndërsa 34% e mbështesin deri diku këtë deklaratë.

Koncepti i kulturës tek të rinjtë është i larmishëm, 45% e të rinjve e interpretojnë termin kulturë si mundësi e shprehjes aktive të ideve krijuese, ndërsa 31% besojnë se kultura është plotësimi i kohës së lirë, duke përfshirë vizitat në kinema, muze, ekspozita dhe koncerte.

Duke analizuar nevojat e të rinjve në Komunën e Tuzit në lidhje me përmbajtjen kulturore, hulumtimi tregon se ekziston një dëshirë e madhe për më shumë ngjarje kulturore. Të rinjtë besojnë se komuna e Tuzit ka nevojë për më shumë ekspozita, promovime librash, shfaqje teatrore, shfaqje filmash, si dhe koncerte të muzikës vendase dhe të huaja.

d)Sporti

Zyra për Rini, Kulturë dhe Sport, në kuadër të kompetencës të saj në fushën e sportit, kryen veprimtari që kanë të bëjnë me: zhvillimin dhe përmirësimin e sportit për fëmijë, të rinj dhe qytetarë, sigurimin e kushteve për stërvitje dhe gara dhe nxitjen e aktiviteteve të personave me aftësi të kufizuara. Krijimi i kushteve për punën e institucionit në fushën e sportit, organizimi i ngjarjeve sportive, zhvillimi i shkollave sportive dhe sporteve masive, ushtrimi i disa të drejtave të sportistëve dhe klubeve të tyre, dhënia e çmimeve dhe mirënjohjeve në fushën e sportit, krijimi i programeve për financimin e aktiviteteve në sport dhe ngjarjet sportive, përcjellja e zbatimit të programeve investive të financuara nga Komuna e Tuzit; pjesëmarrja në procesin e miratimit të programit kombëtar të sportit, përgatitja e programit sportiv të Komunës së Tuzit dhe përgatitja e planit vjetor për zbatimin e atij programi.

Aktivitetet sportive që janë zhvilluar gjatë vitit 2023 në Komunën e Tuzit, për të cilat janë ndarë gjithsej 7000.00€ janë:

- Gara ndërkombëtare - Kërcim nga ura në lumin Cem;
- Java Evropiane e Sportit;
- Kampi për fëmijë dhe krosi vjeshtor, ku u përfshinë një numër i madh vullnetarësh të rinj.

Të rinjtë gjithashtu janë përkrahur edhe përmes bashkëfinancimit të projektit me klube sportive që nuk janë në pronësi të komunës së Tuzit dhe për këtë garë publike janë ndarë 40,000.00€.

Tabela 6: Klubet sportive në komunën e Tuzit

<i>Klubet</i>	<i>Nr. i anëtarëve</i>	<i>Mosha</i>	<i>Shpërblime/premi</i>	<i>Buxheti i komunës</i>
Taekwondo klubi "BESA"	55	<i>Pionieret 5-12 Kadetët 12-14 Juniorët 15-18</i>	<i>Angjela Berisaj</i>	14.500.00€
Klubi i basketbollit "Deçiq" - klubi i komunës	100	<i>Pionieret, Juniorët, Kadetët</i>		81.000.00€

<i>Klubi i futbollit "Malësia"</i>	50	2013,2014,2015,2016,2017		9.000.00€
<i>Klubi i vallëzimit "Tip Toe".</i>	50			2.700.00€
<i>Klubi Taekwondo "Alba"</i>	18	<i>Pionieret, Juniorët, Kadetët, Seniorët</i>		3.500.00€
<i>Klubi i futbollit "Milesh"</i>	30	<i>Vajza 15</i>		1.500.00€
<i>Klubi i futbollit "Tuzi"</i>	30	2013,2014,2015,2016,2017		3.800.00€
<i>Klubi i xhudos "Deçiq"</i>	40		<i>Lini Bicic Albina Popara Selma Ličina</i>	2.500.00€
<i>Klubi i futbollit Deçiq - klub i komunës</i>	200	<i>U10 (Para-fatosat) U12 (Fatosat i) U14 (Pionieret) U17 (Kadetët)</i>		101.365.00€

Duke pasur parasysh se shëndeti është vlera më e madhe e çdo individi dhe se një mënyrë jetese e shëndetshme nënkupton një mënyrë jetese që i mundëson individit zhvillim harmonik shpirtëror dhe fizik dhe marrëdhënie tolerante në familje dhe shoqëri, ne pyetëm të rinjtë për rëndësinë e shëndetit të stileve të shëndosha të shëndetit të jetës. Rezultatet e hulumtimit tregojnë se rreth 91% e të rinjve e konsiderojnë të rëndësishme dhe shumë të rëndësishme të udhëheqin një mënyrë jetese të shëndetshme, e cila përfshin ushqimin e duhur, stërvitjen e rregullt dhe kujdesin ndaj shëndetit mendor.

Kur bëhet fjalë për mbështetjen që institucionet ofrojnë në informimin e të rinjve për stilet e shëndetshme të jetesës, shëndetin riprodhues seksual dhe varësitë, pikëpamjet e të rinjve janë të ndara. Përkatësisht, 39% e të anketuarve e vlerësojnë mbështetjen si të keqe, ndërsa po aq të anketuar mendojnë se mbështetja është e mirë dhe shumë e mirë. Këto rezultate tregojnë perceptime të ndryshme të të rinjve për cilësinë e mbështetjes nga institucionet, duke krijuar hapësirë për shqyrtim të mëtejshëm dhe përmirësim të qasjes në informacion për aspekte të rëndësishme të shëndetit në jetën e tyre.

2.4. Analiza e pyetësorit

Për qëllime të analizës së gjendjes në fushën e politikave rinore në territorin e komunës së Tuzit, është realizuar një hulumtim kuantitativ (metoda e hulumtimit - anketë, si një nga metodat më të zhvilluara në shkencat sociale).

Kjo anketë paraqet një nga elementet kyçe dhe fillestare për krijimin e PLVR-së dhe është realizuar me qëllim të marrjes së përgjigjeve, përkatësisht opinioneve dhe qëndrimeve të të rinjve për çështjet kyçe që kanë të bëjnë me politikën rinore në komunë. Anketa është realizuar gjatë muajit janar të këtij viti dhe anketa ka qenë anonime. Procesi i anketës ishte dygjuhësh, dhe u përfshinë gjithsej 119 të anketuar. Pyetësi është publikuar në ueb-faqen e komunës dhe në rrjetet sociale, me qëllim që të bëhet publikisht i qasshëm për të rinjtë që dëshirojnë ta plotësojnë dhe të kontribuojnë në krijimin e një të ardhmeje më të mirë për të rinjtë në komunën e Tuzit. Ai përbëhej nga 32 pyetje që u konceptuan në përputhje me politikën rinore të përcaktuar nga Strategjia për Rininë e vitit 2023-2027.

Qëllimi i këtij hulumtimi është të vlerësojë cilësinë ose situatën në nivel lokal në fushën e politikave rinore, si dhe të kuptojë më mirë nevojat dhe sfidat me të cilat përballen të rinjtë dhe të krijojë një pikënisje për krijimin e një mjedisi më të mirë për të rinjtë dhe gjithë bashkësinë lokale.

Nga gjithsej 119 të anketuar, 39% e tyre janë burra, ndërsa 61% janë gra. Kur bëhet fjalë për strukturën e moshës, 75% e të anketuarve janë nga 15 deri në 18 vjeç, 14% nga 19 deri në 24 vjeç, ndërsa 11% janë nga 25 deri në 30 vjeç.

Sa i përket arsimit dhe punësimit, numri më i madh i të anketuarve janë nxënës të shkollave të mesme, duke përbërë 73% të anketuarve të përgjithshëm, 13% ishin studentë, 9% ishin të punësuar, ndërsa 4% e të rinjve ishin në kategorinë e atyre që aktualisht nuk janë të punësuar, por janë në kërkim aktiv për punë.

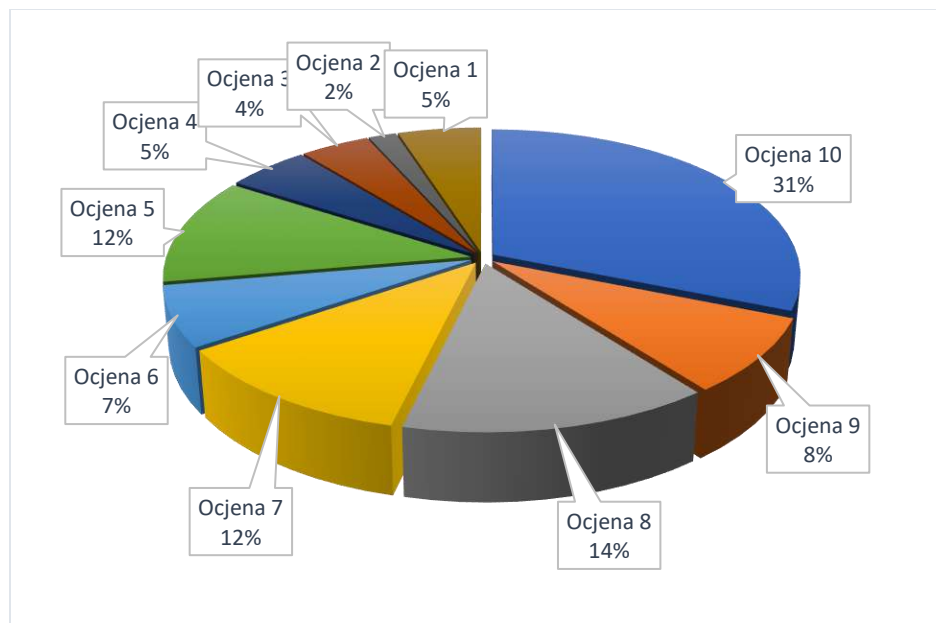
Është interesante të theksohet se asnjë nga të anketuarit nuk është përgjigjur se janë të papunë dhe në të njëjtën kohë nuk kërkojnë punë në mënyrë aktive.

Në një shkallë nga 1 deri në 10, të rinjtë vlerësuan pozitën e tyre në komunën e Tuzit me notë mesatare prej 6.1.

Gjatë vlerësimit të shkallës së kënaqësisë së të rinjve me aspekte të ndryshme të jetës në qytet, numri më i madh i të anketuarve janë përgjigjur se janë të kënaqur me ofertën dhe përmbajtjen kulturore, mundësitë për arsim joformal, mjedise sportive dhe rekreative, mundësitë e punësimit, mundësitë për vazhdimi i edukimit dhe trajnimit, dhe daljet dhe argëtimi.

Të rinjtë shprehën një mbështetje të konsiderueshme për ngritjen e një shërbimi rinor (klubi apo qendër), duke dhënë një notë mesatare prej 7.23 në shkallën nga 1 deri në 10. Numri më i madh i të anketuarve, 31% e tyre, e vlerësuan rëndësinë e kësaj lëvizjeje me rezultatin më të lartë prej 10, duke shprehur besimin e tyre se shërbimi rinor i institucionit është shumë i rëndësishëm. Nga ana tjetër, 5% e të anketuarve kanë dhënë notën 1, duke mos shprehur interes për krijimin e shërbimeve të tilla.

Këto rezultate tregojnë mbështetjen e fuqishme të të rinjve për krijimin e hapësirave dhe burimeve të destinuara për angazhimin dhe zhvillimin e tyre brenda shërbimeve, klubeve apo qendrave rinore.

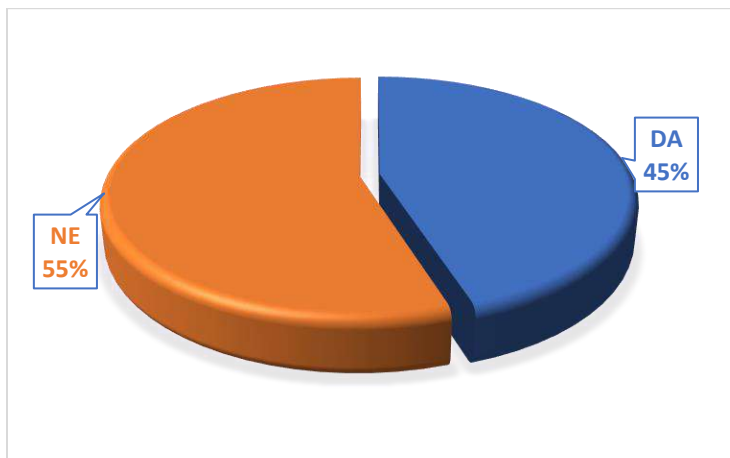

Grafiku 1: Rëndësia e krijimit të një shërbimi, klubi ose qendre rinore: Vlerësimet e të rinjve në një shkallë nga 1 deri në 10

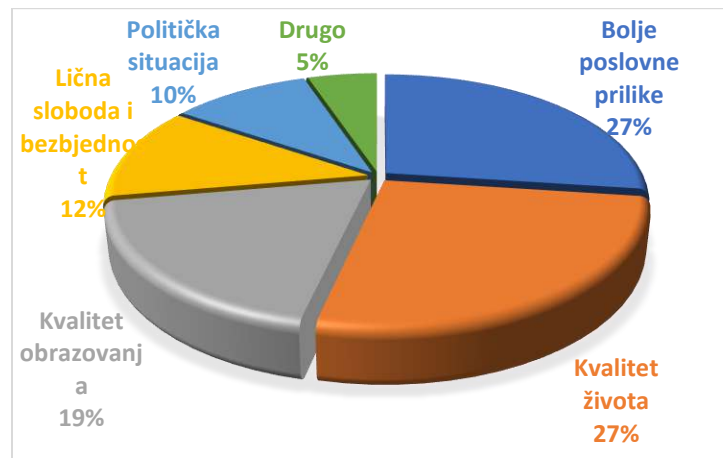
Hulumtimi tregon se numri më i madh i të rinjve, 64% e tyre, informohen për aktualitetin përmes rrjeteve sociale (Facebook, Instagram, TikTok etj.), 27% përmes portaleve të internetit, ndërsa vetëm 1% e të anketuarve janë të informuar përmes mediave të shkruara. Pothuajse gjysma e të anketuarve, 48% e tyre, deklarojnë se nuk janë të sigurt se informacioni që marrin është mjaftueshëm i saktë dhe relevant, 23% e tyre besojnë se janë të pasakta dhe 29% besojnë se janë relevante dhe të sakta. Si sugjerim i dhënë për përmirësimin e informimit të të rinjve, numri më i madh i të anketuarve, 33% e tyre, besojnë se është e nevojshme të zhvillohen aktivitete në shkolla që promovojnë informacionin dhe 31% mendojnë se është e nevojshme të organizohet sa më shumë edukim mbi shkrimin mediatik.

Pyetjes se në cilin sektor do të dëshironin më shumë të punonin, 53% e të gjithë të anketuarve janë përgjigjur në administratën apo institucionin shtetëror, 35% në sektorin privat, 7% në pushtetin vendor apo institucionin e qeverisjes vendore.

Rezultatet e këtij hulumtimi tregojnë një përqindje të lartë të të rinjve që mendojnë të shkojnë jashtë vendit, deri në 45% të numrit të përgjithshëm të të anketuarve, duke përmendur arsyet për mundësi më të mira punët, cilësinë e jetës dhe cilësinë e arsimit, ku një numër më i madh, gjegjësisht 55% e atyre që nuk mendojnë të largohen nga vendi shteti i tyre.

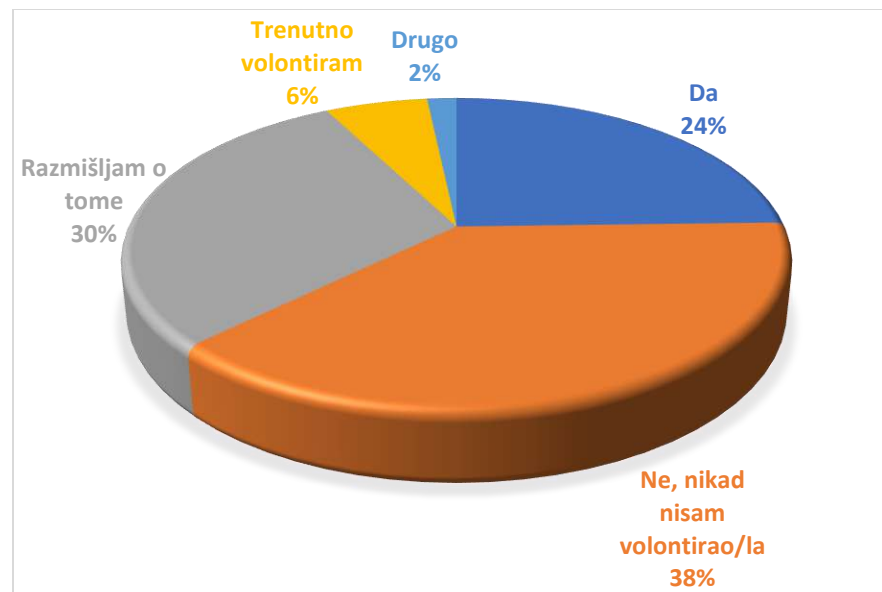
Grafiku 2: Mendimi i të rinjve për t'u larguar nga vendi

Grafiku 3: Faktorët më të rëndësishëm kur merret parasysh largimi nga Mali i Zi

Për një temë shumë aktuale dhe të rëndësishme, temën e dhunës, 88% e të anketuarve janë përgjigjur se nuk kanë qenë viktimë e asnjë forme dhune gjatë vitit të fundit, dhe sa i përket mbështetjes së bashkësisë në zgjidhjen e problemit të dhunës mes të rinjve, 43% e të anketuarve e vlerësuan atë si të mirë dhe 8% si shumë të mirë, ndërsa 36% e të anketuarve e vlerësuan këtë mbështetje si të dobët.

Edhe pse vullnetarizmi është jashtëzakonisht i popullarizuar tek të rinjtë, rezultatet e hulumtimit të paraqitura në grafik tregojnë se një numër jo i madh i të rinjve kanë përvojë në vullnetarizëm.

Grafiku 4: Vullnetarizmi tek të rinjtë

Pas shqyrtimit të analizës të detajuar të situatës në terren dhe rezultateve të anketës, ky PLAR përcakton prioritetet kryesore për të rinjtë dhe paraqet produktin e analizës së gjendjes aktuale në komunën e Tuzit.

3. KORNIZA FINANCIARE

Sekretariati për Vetëqeverisje Lokale, si sekretariat përgjegjës për politikën e zbatuarë rinore në komunën e Tuzit, ka ndarë mjete në vlerë prej 7,000.00€ për realizimin e aktiviteteve nga të gjitha planet e veprimit lokal për vitin 2024 dhe konkretisht për realizimin e aktiviteteve nga fondet e PLAR në vlerë prej 3,000,00€.

Përveç mjeteve të dedikuara për realizimin e aktiviteteve nga PLAR, komuna e Tuzit ka siguruar mjete shtesë për realizimin e politikës rinore përmes zërave të tjerë buxhetor, përkatësisht:

- Bursa studentore 50,000,00 €;
- Java e Rinisë 5,400,00 €;
- Bashkëfinancimi i projektit për klubet sportive 40,000.00€;
- Organizimi i turneve në shah, taekwondo dhe futboll 4500,00 €.

3. PLANI I VEPRIMIT

Qëllimi operativ 1: Zhvillimi i një sistemi të qëndrueshëm dhe cilës të shërbimeve dhe programeve për të mbështetur të rinjtë gjatë tranzicionit në moshën madhore

Qëllimi operativ në nivel lokal: Krijimi i një sistemi gjithëpërfshirës dhe funksional të mbështetjes dhe programeve të nevojshme për zhvillimin e kompetencave personale, profesionale dhe sipërmarrëse të të rinjve gjatë kalimit në moshën madhore.

	Aktiviteti	Bartësit e aktiviteteve	Fillimi i realizimit/ Përfundimi i realizimit	Indikatorët	Vlerësimi financave	Burimi i financave
1.1.	Formimi i qendrës rinore	Komuna	Kuartali i III-IV	Akti themelues Klub i themeluar	Mjetet nuk janë të nevojshme	/
1.2.	Pajjsja e qendrës rinore	Ministria e sportit dhe rinisë Komuna	Kuartali IV	Qendër e pajisur me orenditë e nevojshme dhe pajisjet për punë	60.000,00€	Ministria e sportit dhe rinisë –(30.000,00€) Komuna dhe Donatorët – (30.000,00€)
1.3.	Promovimi i Qendrës së rinisë në media dhe në rrjetet sociale	Komuna	Kuartali III-IV	Numri i publikimeve në media (2 publikime) Numri i publikimeve në rrjetet sociale (6 publikime)	250,00€ Mjete të rregullta komunale për kampanjë mediatike	Komuna

				Pjesëmarrje në televizionet lokale dhe shtetërore (2 pjesëmarrje)		
1.4.	Organizimi i një seminari/trajnimi për të forcuar kapacitetin e të rinjve për të zhvilluar arsimimin dixhital dhe mediatik	Komuna në bashkëpunim me partnerët potencial (institucionet arsimore)	Kuartali III I	Punishte e organizuar Në trajnim morën pjesë së paku 15 të rinj	200,00€	Komuna
1.5.	Motivimi i të rinjve për të kërkuar punë	Komuna EPP – Zyra për punësim Tuz	Kuartali III-IV	Tribun e organizuar Pjesëmarrje e përfaqësuesit të Komunës në EPP, Zyrën për punësim të Tuzit në televizionin lokal Hartimi i fletpalosjeve „Lëviz“ – 300 copë	300,00€	Komuna
1.6.	Trajnimi i të rinjve në shkrimin e CV-ve dhe letrave motivuese si dhe zhvillimi i komunikimit të biznesit	Komuna OJQ	Kuartali II	Punishte e organizuar Trajnimin e ndoqën së paku 15 të rinj Gjatë trajtimit janë hartuar së paku 15 CV	200,00€	Komuna OJQ Donatorët

1.7.	Realizimi i programeve të shkëmbimit ndërkulturor dhe projekteve të mobilitetit, si dhe inkurajimi i "binjakëzimit" të shkollave nga rajoni për të krijuar partneritete afatgjata dhe shembuj të praktikave të mira.	Komuna Shkollat e mesme	III-IV kuartali	Program i zbatuar i shkëmbimit ndërkulturor të të rinjve nga Komuna e Tuzit dhe Tiranës/ Shqipërisë Realizim i "binjakëzimit" me shkollën nga Tirana	1.000,00€	Komuna
1.8	Të sigurohen dhe tu ndahen të rinjve 100 karta evropiane (EYCA)	Komuna – Zyra për rini	Kuartali III-IV	Janë siguruar dhe ndarë 100 karta	1.200,00€	Komuna Donatorët
1.9	Të stimulohen afaristet që të kyçen në programin EYCA kartave	Komuna	Në vazhdimësi gjatë vitit 2024	Afaristët lokal njihen me kartat Janë kyçur së paku 5 afaristë	Mjetet nuk janë të nevojshme	/
1.10	Ndarja e bursave studentore	Komuna	Kuartali I	Janë ndarë 50 bursa	50.000,00€	Komuna

Qëllimi operativ 2: Krijimi i kushteve që të rinjtë të jenë qytetarë aktiv të kyçur në krijimin dhe zbatimin e politikave publike

Qëllimi operacional në nivel lokal: Inkurajimi dhe fuqizimi i të rinjve për përfshirje në procesin e krijimit dhe zbatimit të politikave publike në nivel lokal dhe kontributi në zhvillimin e bashkësisë lokale dhe jetës demokratike.

	Aktiviteti	Bartësit e aktivitetit	Fillimi i realizimit/Përfundimi i realizimit	Treguesit	Vlerësimi financiar	Burimi i financave
2.1.	Organizimi i trajnimeve për zhvillimin e kapaciteteve të	Komuna - Sekretariati për	Kuartali II	Organizuar 2 seminare	200,00€	Komuna

	të rinjve për të shkruar projekte dhe për të fituar aftësi organizative	Zhvillim dhe Projekte		Të paktën 15 të rinj morën pjesë në trajnim		
2.2.	Organizimi i një tryeze të rrumbullakët ku të rinjtë do të informohen për mekanizmat ekzistues të pjesëmarrjes së të rinjve në proceset vendimmarrëse	Komuna	Kuartali II	Tryeza e rrumbullakët e organizuar Në tryezën e rrumbullakët morën pjesë të paktën 15 të rinj	200,00€	Komuna
2.3.	Nëpërmjet TV lokale, promovoni shembuj pozitivë të të rinjve që kontribuojnë në ndryshimet në komunitetin lokal (vullnetarë ose të rinj të suksesshëm)	Komuna	Vazhdimisht gjatë vitit 2024	Të paktën 5 të rinj u promovuan	250,00€ Mjete të rregullta të komunës për fushatën mediatike	Komuna
2.4.	Festimi i Ditës Ndërkombëtare të Vullnetarëve - 5 Dhjetori	Komuna në bashkëpunim me partnerë potencialë në nivel lokal OJQ	Kuartali IV	Të Organizohet seminar për promovimin e vullnetarizmit dhe mbështetjen për aktivitetet e klubeve vullnetare dhe shërbimet që inkurajojnë rëndësinë e vullnetarizmit Të paktën 30 të rinj morën pjesë në seminar	200,00€	Komuna

Objektivi operativ 3: Arritja e një kontributi ndërinstitucional në përmirësimin e situatës së përgjithshme të të rinjve

Synimi operacional në nivel lokal: Përmirësimi i pozitës së të rinjve në të gjitha nivelet përmes bashkëpunimit ndërinstitucional, zhvillimit të kreativitetit dhe realizimit të potencialit të plotë të të rinjve.

	Aktiviteti	Bartësit e aktivitetit	Fillimi i realizimit /Përfundimi i realizimit	Treguesit	Vlerësimi financiar	Burimi i financave
3.1.	Organizimi i „Javës së të rinjve“	Komuna në bashkëpunim me partnerë potencialë në nivel lokal (Shkollat e mesme, televizioni lokal, OJQ-të, Donatorët)	Kuartali III	U festua Dita Ndërkombëtare e Rinisë - 12 gusht U organizua punëtori edukative për parandalimin e varësisë, shëndetin mendor dhe riprodhues U organizua punëtori me temën e dhunës së bashkëmoshatarëve dhe dhunës në internet me qëllim parandalimin e saj Spot-video e dizajnuar me mesazhin e tolerancës zero për dhunën e bashkëmoshatarëve dhe në internet U zhvillua një fushatë mediatike për stile jetese të shëndetshme	5.400,00€	Komuna

				Kuiz ose debat i organizuar i njohurive për njohjen e komunës së vet dhe promovimin e aseteve turistike Nëpërmjet këtij aktiviteti janë përfshirë të paktën 200 të rinj		
3.2.	Organizimi i një aksioni të dobishëm shoqëror me qëllim fuqizimin dhe edukimin e të rinjve për mbrojtjen e mjedisit - mbjellja e pemëve me gjelbërim të përhershëm	Komuna SHPK Komunale Tuz	Kuartali II	Janë mbjellë 40 bimë	Mjetet nuk janë të nevojshme	/
3.3.	Organizimi i turneve sportive për të rinjtë	Komuna	Kuartali I, II, III	3 turne të organizuar: - Shahu, - Taekwondo, - Futbolli.	4.500,00€	Komuna
3.4.	Festimi i Ditës Botërore të Mjedisit - 5 Qershori	Komuna	Kuartali II	Organizuar aksion social përfitues - pastrimi i piknikut "Vitoja"	200,00€	Komuna
3.5.	Mbështetje në ngritjen e një klubi futbollit për femra	KF Deçiqi Komuna	Kuartali III	Klubi i themeluar	25.000€	KF Deçiqi
3.6.	Shpallja e konkurseve që nxisin promovimin dhe afirmimin e talenteve dhe	Komuna	Kuartali III – IV	Është shpallur konkursi për krijues të veprave	200,00€	Komuna

	studentëve/të rinjve të talentuar			artistike apo letrare për një temë të caktuar Në konkurs morën pjesë të paktën 10 të rinj Çmimet e dhëna për 3 veprat më të mira sipas mendimit të jurisë së ekspertëve		
3.7.	Festimi i Ditës Ndërkombëtare të Studentëve - 17 Nëntor	Komuna	Kuartali IV	Për 10 studentët më të suksesshëm u organizua një pritje në zyrën e kryetarit	200,00€	Komuna

Objektivi operativ 4: Përmirësimi i mekanizmave për krijimin, zbatimin, monitorimin dhe vlerësimin efektiv të politikave rinore

Qëllimi operacional në nivel lokal: Forcimi i kapaciteteve të zyrtarëve të ngarkuar për zbatimin e politikave rinore dhe krijimi i mekanizmave efektivë për monitorimin dhe zbatimin e politikave rinore në nivel lokal.

	Aktivitete	Bartësit e aktiviteteve	Fillimi i realizimit/Përfundimi i realizimit	Treguesit	Vlerësimi i financave	Burimi i financave
4.1.	Krijimi dhe mbështetja e punës së Këshillit Rinor Lokal	Komuna	Kuartali II	Është miratuar akti për themelimin/formimin e Këshillit Këshilli i themeluar	Mjetet nuk janë të nevojshme	/
4.2.	Organizimi i një seminari për ngritjen e kapaciteteve për zyrtarët lokalë që punojnë në zbatimin e politikave rinore	Komuna	Kuartali III / IV	Punishte e organizuar Të jenë trajnuar së paku 2 punonjës nga	200,00€	Komuna

				Sekretariati për Vetëqeverisje Lokale/Zyra e Rinisë		
4.3.	Punësimi i një vlerësuesi të jashtëm për të vlerësuar shkallën e suksesit dhe përqindjen e realizimit të LPA në 2024	Komuna	Kuartali IV	Vlerësues i punësuar Raporti i vlerësimit	200,00€	Komuna
4.4.	Krijimi i një analize të nevojave të të rinjve në nivel lokal	Komuna	Kuartali IV	Është bërë një analizë me rekomandime për nevojat e të rinjve në nivel lokal	200,00€	Komuna
4.5.	Përgatitja e LPA për vitin 2025	Komuna	Kuartali IV	Formohet grupi punues për hartimin e LPA Konsulent ekspert i angazhuar U hartua një plan veprimi	1.000,00€	Komuna

5. MONITORIMI DHE VLERËSIMI

Monitorimin e suksesit të zbatimit të PLAR dhe zbatimin e politikës rinore në nivel lokal do ta bëjë sekretariati kompetent komunal - Sekretariati për Vetëqeverisje Lokale. Punonjësit e sekretariatit do të punojnë për zbatimin e këtij dokumenti në bashkëpunim me institucione të tjera në nivel vendor dhe partnerë të tjerë nga bashkësia (organizata joqeveritare, grupe rinore joformale, donatorë etj.).

PLAR planifikon krijimin e Këshillit Rinor (në përputhje me nenin 18 të Ligjit për Rininë), dhe ky organ do të marrë pjesë edhe në monitorimin e suksesit të zbatimit të politikave rinore në nivel lokal.

PLAR pritet të angazhojë një vlerësues të jashtëm i cili do të bëjë një vlerësim të detajuar në fund të vitit për të përcaktuar shkallën dhe suksesin e zbatimit të këtij plani.

Në bazë të nenit 14 të Ligjit për Rininë, Sekretariati për Vetëqeverisje Lokale do të dorëzojë raport vjetor për zbatimin e këtij PLAR në Ministrinë e Sportit dhe Rinisë, jo më vonë se 15 shkurt 2025.

RAPORTI
MBI DISKUTIMIN PUBLIK TË PËRFUNDUAR
ME RASTIN E DRAFTIT TË PLANIT LOKAL TË VEPRIMIT PËR TË RINJTË R
KOMUNËS SË TUZIT PËR VITIN 2024

Me konkludim numër 01-633/24-651/3 datë 20.02.2024., Kryetari i Komunës së Tuzit, në pajtim me dispozitat e Ligjit për vetëqeverisje lokale, ka përcaktuar Draftin e Planit Lokal të Veprimit për të Rinjtë e Komunës së Tuzit për vitin 2024, i cili ishte publikuar në ueb faqen e Komunës së Tuzit www.tuzi@tuzi.org.me dhe u ishte dorëzuar këshilltarët të Kuvendit të Komunës së Tuzit, organeve të administratës lokale të Komunës së Tuzit dhe sektori joqeveritar.

Drafti i Planit Lokal të Veprimit për të rinjtë e Komunës së Tuzit për vitin 2024 është vënë në diskutim publik për 16 ditë, duke filluar nga 20 shkurti 2024., dhe përfundoi me 03.06.2024.

Diskutimin publik në formë elektronike, me shkrim dhe me gojë e ka zhvilluar Sekretariati për Vetëqeverisje Lokale i Komunës së Tuzit. Gjatë Diskutimit publik qytetarëve dhe pjesëmarrësve të tjerë iu dha mundësia të shprehin mendimet e tyre.

Sipas programit të përcaktuar të Diskutimit publik, më 27 shkurt 2024 në ambientet e Kuvendit Komunal në Tuz është mbajtur Diskutimi qendror publik për këtë vit, duke filluar nga ora 12:00. Rreth 20 pjesëmarrës morën pjesë në diskutimin publik qendror, 18 prej të cilëve plotësuan fletët e vlerësimit dhe kështu vlerësuan suksesin e të njëjtit.

Marina Ujkaj, sekretare e Sekretariatit për Vetëqeverisje Lokale, bëri prezantimin hyrës dhe sqarimin e Draftit të Planit Lokal të Veprimit për të rinjtë.

U tha se Drafti i Planit Lokal të Veprimit për të Rinjtë e Komunës së Tuzit për periudhën 2024 është miratuar në përputhje me detyrimin ligjor që rrjedh nga Ligji për të rinjtë (“Fleta Zyrtare e Malit të Zi”, nr. 025/19 dhe 27/ 19), i cili, ndër të tjera, rregullon mënyrat e përcaktimit dhe zbatimit të politikës rinore, si dhe masat dhe aktivitetet e ndërmarra me qëllim të përmirësimit të pozitës sociale të të rinjve dhe krijimit të kushteve për realizimin e nevojave të të rinjve në të gjitha fushat me interes për të rinjtë.

Pas prezantimit dhe shpjegimit të aktit të sipërpërmendur, të pranishmëve iu dha mundësia të shprehin qëndrimet e tyre për vetë draftin, ndersa sugjerime dha vetëm:

Hasan Hadžiablahović- i cili përshëndeti të pranishmit dhe propozoi vrapimin si aktivitet për të rinjtë

Gjatë gjithë periudhës së paraparë për Diskutim publik, në adresën e Komunës së Tuzit, përmes Arkivit të komunës në formë të shkruar apo përmes mjeteve elektronike nuk është pranuar asnjë propozim, vërejtje apo sugjerim për Draftin e Planit Lokal të Veprimit për të Rinjtë e Komunës së Tuzit për vitin 2024.